

2567

แผนปฏิบัติการ บริหารความเสี่ยง และป้องกันการทุจริต

ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

คำนำ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตในการขับเคลื่อนหน่วยงานให้มีการบริหารภายใต้กรอบธรรมาภิบาล เพื่อลดปัญหาการทุจริต จึงได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตตามแนวของ Committee of Sponsoring Organization of the Treadway Commission (COSO) เพื่อให้บุคลากรได้ตระหนักถึงความสำคัญในการป้องกัน ควบคุม และบรรเทาความผิดพลาดหรือลดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจส่งผลกระทบต่อหน่วยงานในอนาคต ซึ่งการจัดทำแผนปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงและป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ถือได้ว่าเป็นการดำเนินการตามนโยบายของผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานที่ให้ความสำคัญกับการวางระบบการประเมินความเสี่ยงการทุจริตอย่างต่อเนื่องจริงจัง เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตในการขับเคลื่อนสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาให้มีการบริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล และสอดคล้องกับทิศทางนโยบายสำคัญของรัฐบาลที่ต้องการยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ให้เป็นการป้องกันการทุจริตเชิงรุก และเป็นส่วนหนึ่งในการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทยให้สูงขึ้น

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงและป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยได้มีการทบทวนศึกษาวิเคราะห์ความรู้เกี่ยวกับการทุจริต หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงการทุจริต และหลักการความสอดคล้องกับทิศทางและเป้าหมายการพัฒนาประเทศ ตลอดจนแผนบริหารความเสี่ยงของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๖ และบริบทอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจากการทบทวนศึกษาวิเคราะห์ได้มีการคัดเลือกงานหรือกระบวนการงานจากภารกิจในแต่ละประเภทที่จะทำการประเมินและนำมาระบุความเสี่ยง หรือค้นหาความเสี่ยงการทุจริตด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การระดมสมอง และการถกเถียงหยิบยกประเด็นที่มีโอกาสเกิด เป็นต้น และดำเนินการตามขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตต่าง ๆ เพื่อให้มีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตที่เป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพ และจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตได้นำไปสู่การจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เพื่อขับเคลื่อนรูปแบบหรือพฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริตและมาตรการป้องกันการทุจริตที่กำหนดไว้ให้เป็นการป้องกันการทุจริตเชิงรุก และเกิดประโยชน์สูงสุดในการขับเคลื่อนสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ต่อไป

สำนักนโยบายและแผน
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความหมายของความเสียหาย ผลประโยชน์ทับซ้อน และการทุจริต	๑
๑.๒ รูปแบบของการทุจริต	๔
๑.๓ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตคอร์รัปชัน	๔
๑.๔ สาเหตุของการทุจริต	๕
๑.๕ ปัจจัยที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต	๖
ส่วนที่ ๒ ทิศทางการพัฒนาประเทศ และหลักการแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงการทุจริต	๗
๒.๑ ความสอดคล้องกับทิศทางและเป้าหมายการพัฒนาประเทศ	๘
๒.๑.๑ หลักการความสอดคล้องแผนระดับที่ ๑	๙
๒.๑.๒ หลักการความสอดคล้องแผนระดับที่ ๒	๙
๑) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐)	๙
๒) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓	๑๐
๒.๑.๓ หลักการความสอดคล้องแผนระดับที่ ๓	๑๑
๑) แผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๒	๑๑
๒) แผนปฏิบัติราชการสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	๑๒
๒.๒ หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงการทุจริต	๑๒
๒.๒.๑ วัตถุประสงค์หลักของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	๑๓
๒.๒.๒ กรอบแนวคิดการบริหารความเสี่ยงการทุจริต	๑๓
๒.๒.๓ การบริหารความเสี่ยงองค์กรตามแนวคิด COSO	๑๕
๒.๒.๔ กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑๖
๑) กรอบตามหลักมาตรฐาน COSO 2013	๑๖
๒) กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑๗
๓) COSO 2017	๑๘
๒.๓ วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๒๐
๒.๓.๑ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๒๐
๒.๓.๒ แนวทางการจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	๒๒
๒.๔ แนวทางการจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	๒๒

ส่วนที่ ๓ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	๒๔
๓.๑. การระบุความเสี่ยง	๒๔
๓.๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	๒๗
๓.๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง	๒๙
๓.๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง	๓๒
๓.๕ แผนบริหารความเสี่ยง	๓๖
๓.๖ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	
ส่วนที่ ๔ แผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗	๓๙
๔.๑ การขับเคลื่อนมาตรการป้องกันการทุจริตสู่การปฏิบัติ	๓๙
๔.๒ แนวทางการดำเนินการ	๔๑
๔.๓ วัตถุประสงค์	๔๑
๔.๔ เกณฑ์การประเมิน	๔๑
๔.๕ โครงการ/กิจกรรม	๔๑
๔.๖ รายละเอียดโครงการ/กิจกรรม	๔๔
ส่วนที่ ๕ การติดตามประเมินผลการดำเนินการและการจัดทำรายงาน	๕๓
๕.๑ การรายงานประเมินความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	๕๓
๕.๒ แบบรายงานผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงและป้องกันการ การทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	๕๔
๑) แบบรายงานการติดตามสถานะและผลการดำเนินงาน	๕๔
๒) แบบการเสนอขอปรับปรุงโครงการ/กิจกรรม	๕๕
๓) แบบรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต	๕๖
๔) ตารางจัดทำระบบความเสี่ยง	๕๗
๕) ตารางรายงานการบริหารความเสี่ยง	๕๘
๖) แบบรายงานการรับของขวัญและของกำนัลตามนโยบาย No Gift Policy	๕๙
๗) แบบการประเมินความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมายของโครงการ/กิจกรรม	๖๐

กรอบแนวคิดความเสี่ยงการทุจริต

การทุจริตคอร์รัปชัน เป็นที่ปรากฏอย่างชัดเจนและปรากฏในทุกประเทศโดยเฉพาะในสังคมที่กำลังพัฒนา เนื่องจากการมีปัจจัยต่าง ๆ จำนวนมากที่เอื้อต่อการคอร์รัปชัน โดยก่อให้เกิดผลกระทบต่อความเจริญเติบโตในทุกประเทศทั่วโลก เนื่องจากประเทศใดที่มีการคอร์รัปชันจำนวนมากจะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาของประเทศในทุกด้านและเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ไม่ว่าจะเป็นทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม คุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนชื่อเสียงเกียรติภูมิของประเทศ จนเป็นภัยต่อการพัฒนาประเทศเป็นอย่างยิ่ง โดยส่วนหนึ่งเกิดจากสังคมไทยยังมีวัฒนธรรมและค่านิยมที่เป็นปัญหาอุปสรรคในการต่อต้านการทุจริต ผู้บริหารระดับสูงของภาครัฐ รัฐวิสาหกิจไม่ประพฤติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี บกพร่องในการบริหารจัดการด้วยหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) และมีการกระทำที่ขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ส่วนรวม ความไม่โปร่งใสในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง การรับสินบนภาคเอกชนและองค์กรธุรกิจประกอบกิจการยังขาดจริยธรรมและไม่ปฏิบัติตามหลักบรรษัทภิบาล (Corporate Governance) ประชาชนขาดจิตสำนึกและไม่มีความตระหนักในความเสียหายที่จะเกิดขึ้น ซึ่งจุดอ่อนบางประเด็นของกระบวนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเกิดจากทุกภาคส่วนขาดการส่งเสริมและสนับสนุนยกย่องเชิดชูคนดีให้เกิดขึ้นในสังคมอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ขาดการปลูกจิตสำนึกและส่งเสริมค่านิยมในความซื่อสัตย์สุจริตอย่างจริงจัง ดังนั้น ทุกภาคส่วนต้องรวมพลังกันในการแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันให้บรรเทาเบาบางลง ประกอบกับการทุจริตเป็นพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่รัฐที่เบี่ยงเบนไปจากปทัสฐานอันเป็นที่ยอมรับของสังคมเพื่อตอบสนองเป้าหมายส่วนตัวเป็นสำคัญ การทุจริตในภาครัฐเป็นปัญหาร้ายแรงที่สุดปัญหาหนึ่งของสังคมไทยที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมอย่างมาก รูปแบบการทุจริต ในภาครัฐมีการกระจายตัว และมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้นอยู่ในทุกระดับ ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย จนถึงการขับเคลื่อนสู่ระดับปฏิบัติ

๑.๑ ความหมายของความเสี่ยง ผลประโยชน์ทับซ้อน และการทุจริต

ความเสี่ยง (risk) หมายถึง ความไม่แน่นอนของผลลัพธ์ต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น เป็นการคาดเดาเกี่ยวกับสิ่งที่ไม่แน่นอน ซึ่งผลลัพธ์ของความเสี่ยงดังกล่าวจะขึ้นอยู่กับความน่าจะเป็นของผลลัพธ์ที่อาจจะเกิดขึ้นในกิจกรรมทางเศรษฐกิจ เช่น ความเสี่ยงในการเงิน ความเสี่ยงในการบริหาร การประเมินความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นจะพิจารณาจากผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้น และความน่าจะเป็นของผลลัพธ์นั้น ๆ (จากพจนานุกรมศัพท์เศรษฐศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พิมพ์ครั้งที่ ๓)

ความเสี่ยงในความหมายของการดำเนินชีวิตประจำวัน คือ สิ่งที่จะเกิดขึ้นโดยบังเอิญหรือคาดไม่ถึง เช่น เดินเล่นอยู่ดีๆ ก็มีวัตถุลอยฟ้าหล่นมาโดนหัวเรา เป็นต้น บางครั้ง เราอาจจะพอเข้าใจว่าทำสิ่งนั้นเป็นเรื่องเสี่ยง แต่อยากทำดู หรือไม่มีทางเลือกก็ต้องเสี่ยงเอา เช่น การเดินเท้าเปล่าในที่เปลี่ยว อาจจะโดนงูก หรือตะขาบต่อยได้แต่ไม่มีรองเท้าและจำเป็นต้องไปหาอาหารมากิน มันก็เลยต้องเสี่ยงเอาอย่างนี้ก็เป็นได้ ดังความหมายในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๔๖) ซึ่งนิยาม “เสี่ยง” ไว้ว่าลอง เผชิญดู หรือลองทำในสิ่งที่จะให้ผลได้สองทาง คือผลทางดี หรือทางไม่ดี เป็นต้น แต่ความเสี่ยงตามความหมายในทางวิชาการ โดยเฉพาะในการบริหาร หรือการจัดการนั้นมีการอธิบายที่แตกต่างไปจากความเสี่ยงในความหมายปกติที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ดังนี้

Berg (๒๐๑๐) ให้ความเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงว่า เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน หรือการดำเนินงานในองค์กร มีผู้ให้นิยามความเสี่ยงไว้หลากหลายลักษณะแตกต่างกัน แต่โดยทั่วไปจะหมายถึง ความไม่แน่นอนของผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นจากการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง และสิ่งที่มีอิทธิพลที่จะส่งผลกระทบต่อผลลัพธ์ในการดำเนินงานขององค์กร อาจจะเป็นเหตุการณ์หรือผลของเหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินงานซึ่งไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

Morden (๒๐๐๗) นิยามความเสี่ยงในมุมมองของนักยุทธศาสตร์ว่าเพื่อประโยชน์สูงสุด ในการตัดสินใจเชิงยุทธศาสตร์ ความเสี่ยงในการตัดสินใจขึ้นอยู่กับคุณลักษณะสองประการต่อไปนี้ คือ ประการแรกความรู้เกี่ยวกับทางเลือกที่จะตัดสินใจมีมากน้อยเพียงใด และประการที่สองคือความรู้ เกี่ยวกับผลลัพธ์ที่เกิดจากทางเลือกแต่ละทางเลือกที่ใช้ประกอบการตัดสินใจ

Robbins และ Coulter (๒๐๐๕) นิยามความเสี่ยงไว้ว่าเป็นสถานการณ์ที่ผู้ตัดสินใจในการดำเนินการ อย่างใดอย่างหนึ่งยังพอจะคาดเดาผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นจากการตัดสินใจดังกล่าว ได้ในระดับหนึ่ง แปลว่า คาดเดาผลลัพธ์ได้มากก็มีความเสี่ยงน้อยและในทางตรงกันข้าม ถ้าคาดเดาได้น้อยก็มีความเสี่ยงสูง

จากแนวคิดและนิยามความเสี่ยงที่นำเสนอไปข้างต้น พอสรุปได้ว่า ความเสี่ยงเป็นสิ่งที่อาจจะ เกิดขึ้นโดยบังเอิญ หรือที่เราคาดไม่ถึงอันเนื่องมาจากความรู้และข้อมูลที่เรามีอยู่ ขณะที่มีการวางแผน ดำเนินการนั้นยังไม่ชัดเจน หรือมากพอที่จะตัดสินใจได้ดีกว่าที่วางแผนไว้ อย่างไรก็ตามหากผู้บริหารและ คณะทำงานได้ตระหนัก ตั้งข้อสังเกต และระบุสิ่งที่พึงระวังไว้ตั้งแต่ต้น หรือเมื่อมีความรู้และข้อมูลใหม่ ที่พอจะคาดเดาสິงที่อาจจะเกิดขึ้นและทำให้การดำเนินงานไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ก็จะได้หาทางป้องกัน หรือแก้ไขได้ทันเวลาก็จะทำให้ความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับองค์กรลดลงหรือไม่เกิดขึ้นได้

ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of interest : COI) สำนักงาน ก.พ. ได้ให้นิยามคำว่า “ผลประโยชน์ทับซ้อน” คือ สถานการณ์หรือการกระทำของบุคคล (ไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัท ผู้บริหาร) มีผลประโยชน์ส่วนตนเข้ามาเกี่ยวข้อง จนส่งผลกระทบต่อ การตัดสินใจ หรือการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งนั้น การกระทำดังกล่าวอาจเกิดขึ้นโดยรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนา หรือไม่เจตนา หรือบางเรื่องเป็นการปฏิบัติสืบทอดกันมา จนไม่เห็นว่าจะเป็นสิ่งผิดแต่อย่างใด พฤติกรรม เหล่านี้เป็นกรกระทำ ความผิดทางจริยธรรมของเจ้าหน้าที่รัฐที่ต้องคำนึงถึงผลประโยชน์สาธารณะ (ประโยชน์ของส่วนรวม) แต่กลับตัดสินใจปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงประโยชน์ของตนเองหรือพวกพ้อง การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่รัฐปฏิบัติหน้าที่ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้องเป็นหลัก ซึ่งเป็นการกระทำที่ขัดต่อหลักคุณธรรม จริยธรรม และหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) ซึ่งจะนำไปสู่การทุจริตต่อไป

หรือ สำนักมาตรฐานป้องกันการทุจริต สำนักงาน ป.ป.ช. โดยศาสตราจารย์ ดร.กำชัย จงจักรพันธ์ ให้นิยามของ Conflict of interest หรือการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ว่าหมายถึง สถานการณ์ สถานการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่บุคคลมีอำนาจหน้าที่ที่จะต้องใช้อุบายพินิจ ปฏิบัติหน้าที่หรือกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด ตามอำนาจหน้าที่เพื่อส่วนรวม เพื่อหน่วยงาน หรือเพื่อองค์กร แต่ตนเองมีผลประโยชน์ส่วนตนเกี่ยวข้อง อยู่ในเรื่องนั้น ๆ

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม สถานการณ์ที่ผู้มีอำนาจตัดสินใจ อยู่ในสภาพสับสนระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม โดยมีแรงจูงใจในการตัดสินใจ จากประโยชน์ส่วนตน ส่งผลให้เกิดการใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจของผู้นั้น ขาดอิสระ ไม่เป็นกลาง เบี่ยงเบน ออกจากหลักการบริหารเพื่อประโยชน์สาธารณะ

ประเภทของผลประโยชน์ทับซ้อนหรือการขัดกันแห่งผลประโยชน์ มี ๓ ประเภทได้แก่

๑. ผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้นจริง (actual) คือ มีความทับซ้อนระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและสาธารณะเกิดขึ้น

๒. ผลประโยชน์ทับซ้อนที่เห็น (perceived & apparent) เป็นผลประโยชน์ทับซ้อนที่คนเห็นว่ามี แต่จริงๆอาจไม่มีก็ได้ถ้าจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนประเภทนี้อย่างขาดประสิทธิภาพ ก็อาจนำมา

สำหรับลักษณะการขัดกันแห่งผลประโยชน์ที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กำหนดในปัจจุบันมี ๙ ลักษณะ ดังนี้

๑. การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ
๒. การทำธุรกิจกับตนเองหรือเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานที่ตนสังกัด
๓. การทำงานหลังจากพ้นตำแหน่งเจ้าหน้าที่หรือเกษียณอายุราชการ
๔. การทำงานอาชีพพิเศษที่ตรงกับหน้าที่ของรัฐ
๕. การใช้ข้อมูลภายในของทางราชการเพื่อประโยชน์ของตนเองและพวกพ้อง
๖. การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว
๗. การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อผลทางการเมือง
๘. การใช้ตำแหน่งหน้าที่เอื้อประโยชน์ให้กับตนเองและพวกพ้อง
๙. การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐอื่นลักษณะพฤติกรรมที่ส่งผลให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

การทุจริต (Corruption) หมายถึง พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานได้ให้ความหมายว่า

(๑) ความประพฤติชั่ว ถ้าเป็นความประพฤติชั่วทางกายเรียกว่า กายทุจริต ถ้าเป็นความประพฤติชั่วทางวาจาเรียกว่า วาจทุจริต ถ้าเป็นความประพฤติชั่วทางใจ เรียกว่า มโนทุจริต (๒) โกง เช่น ทุจริตในการสอบ คดโกง ฉ้อโกง เช่น ทุจริตต่อหน้าที่ (๓) ไม่ซื่อตรง เช่น คนทุจริต และประมวลกฎหมายอาญาให้คำนิยามไว้ใน มาตรา ๑ (๑) ได้บัญญัติ “โดยทุจริต” หมายความว่า เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔ ได้บัญญัติ “ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือกระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่น

ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๕๐ – ๒๕๖๔) ได้ระบุนิยามและรูปแบบของการทุจริตเป็น ๗ ประเภท ได้แก่ ๑) การทุจริตขนาดใหญ่ (Grand Corruption) เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐระดับสูงเพื่อบิดเบือนนโยบายหรือการใช้อำนาจรัฐในทางมิชอบ เพื่อให้ผู้นำหรือผู้บริหารประเทศได้รับผลประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรของชาติ ๒) การทุจริตขนาดเล็ก (Petty Corruption) เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐระดับกลางและระดับล่างต่อประชาชนทั่วไป โดยการใช้ อำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในทางมิชอบ ๓) การติดสินบน (Bribery) เป็นการเสนอ การให้ หรือสัญญาว่าจะให้ผลประโยชน์ทั้งในรูปของเงิน สิ่งของ และสิ่งตอบแทนต่าง ๆ เพื่อเป็นแรงจูงใจให้เกิดการกระทำผิดกฎหมายหรือศีลธรรมอันดี ๔) การยักยอก (Embezzlement) คือ การที่พนักงานหรือเจ้าหน้าที่องค์กรของรัฐ

นำเงินหรือสิ่งของที่ได้รับมอบหมายให้ใช้ในหน้าที่ราชการ มาใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือเพื่อกิจกรรมอื่นที่ไม่เกี่ยวข้อง ๕) การอุปถัมภ์ (Patronage) เป็นรูปแบบหนึ่งของการเล่นพรรคเล่นพวก ด้วยการคัดเลือกบุคคลจากสายสัมพันธ์ทางการเมืองหรือเครือข่าย (Connection) เพื่อเข้ามาทำงานหรือเพื่อได้รับผลประโยชน์โดยไม่คำนึงถึงคุณสมบัติและความเหมาะสม ๖) การเลือกที่รักมักที่ชัง (Nepotism) เป็นรูปแบบหนึ่งของการเล่นพรรคเล่นพวกโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐจะใช้อำนาจที่มีในการให้ผลประโยชน์หรือให้หน้าที่การงานแก่เพื่อน ครอบครัว หรือบุคคลใกล้ชิด โดยไม่คำนึงถึงคุณสมบัติและความเหมาะสม ๗) ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) คือ การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม อันเกิดจากที่บุคคลต้องมีหน้าที่หรือสถานะมากกว่า ๑ สถานะ

ดังนั้น จากแนวคิด นิยาม และกฎหมายที่กล่าวไปข้างต้น อาจสรุปได้ว่าความหมายของการทุจริตไม่มีขอบเขตนิยามที่เป็นมาตรฐานเหมือนกันในระดับสากล แต่มีความเหมือนกันตรงที่ถือเป็นการกระทำผิดอย่างหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจหน้าที่หรือกระทำได้โดยผู้มีอำนาจหน้าที่ เป็นปรากฏการณ์ทางสังคมที่แสดงความเสื่อมโทรมทางศีลธรรม เกิดขึ้นได้ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เป็นการกระทำที่อาจถูกกฎหมายหรือผิดกฎหมายก็ได้ และมักเป็นพฤติกรรมที่ซับซ้อน ซ่อนเร้น ปิดบัง บิดเบือน ที่พิสูจน์หรือตรวจสอบได้ยาก

๑.๒ รูปแบบของการทุจริต (แนวคิด Heidenheimer, 1978)

การทุจริตสีดำ หมายถึง การทุจริตที่คนส่วนใหญ่เห็นพ้องต้องกันว่ามีความผิดและสมควรถูกดำเนิน **การทุจริตสีเทา** เป็นการกระทำที่คนส่วนหนึ่งเห็นว่าควรถูกลงโทษ แต่อีกส่วนหนึ่งเห็นแตกต่างออกไป และคนส่วนใหญ่มีความเห็นคลุมเครือ

การทุจริตสีขาว เป็นการกระทำที่คนส่วนใหญ่โดยเฉพาะชนชั้นนำในสังคมเห็นว่ายอมรับได้ เช่น การแข่งแถว การใช้อภิสิทธิ์ การให้ค่าน้ำร้อนน้ำชา เป็นต้น

๑.๓ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตคอร์รัปชัน

ทฤษฎีอุปถัมภ์

๑. จากโครงสร้างของสังคมมีความสัมพันธ์ในลักษณะการพึ่งพาอาศัยในความเท่าเทียมกัน โดยที่ต่างฝ่ายต่างมีผลประโยชน์ต่างตอบแทน

๒. ความสัมพันธ์ดังกล่าวมีองค์ประกอบของความเป็นมิตรรวมอยู่ด้วยแต่เป็นมิตรภาพที่ขาดดุลยภาพ คือ อีกฝ่ายหนึ่งมีอำนาจเหนือกว่าอีกฝ่ายหนึ่งมากเกินไป

๓. เป็นระบบซึ่งมีการพึ่งพาอาศัยและช่วยเหลือกัน ทำให้เกิดพวกพ้องในองค์กร ทำให้ง่ายต่อการเกิดการทุจริตและประทุมิชอบและยากต่อการตรวจสอบ

ทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ

ทฤษฎีเกี่ยวกับลำดับชั้นความต้องการของมาสโลว์ เป็นการเน้นย้ำความต้องการของมนุษย์ซึ่งมีความต้องการไม่มีที่สิ้นสุด

๑. ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จสูงสุดหรือความต้องการประจักษ์ตน

๒. ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องและเป็นที่ยอมรับ

๓. ความต้องการในสังคม ความรักและความเป็นเจ้าของ

๔. ความต้องการในความปลอดภัยและความมั่นคง

๕. ความต้องการพื้นฐานทางกายภาพและชีวภาพ

ทฤษฎีการทุจริต

ทฤษฎีนี้เกิดขึ้นเมื่อมีปัจจัย ๓ ประการ คือ ความไม่ซื่อสัตย์ โอกาสที่เอื้ออำนวย และสิ่งที่เร้าหรือปัจจัยเร้า

๑. ความไม่ซื่อสัตย์ เมื่อมนุษย์ยังมีความต้องการ ความโลภ แม้อุปสรรคด้วยจริยธรรม คุณธรรม และบทลงโทษทางกฎหมายก็ตาม ความจำเป็นทางเศรษฐกิจมีส่วนผลักดันให้บุคคลตัดสินใจกระทำความผิด เพื่อให้ตนเองอยู่รอด

๒. โอกาส ผู้กระทำความผิดพยายามที่จะหาโอกาสที่เอื้ออำนวยต่อการทุจริต โอกาสที่เข้ายวนต่อการทุจริตย่อมกระตุ้นให้เกิดการทุจริต โอกาสที่เข้ายวนต่อการทุจริตย่อมกระตุ้นให้เกิดการทุจริตได้ง่ายขึ้นกว่าโอกาสที่ไม่เปิดช่อง

๓. การจูงใจ เป็นองค์ประกอบข้อสุดท้ายที่มีความสำคัญ เนื่องจากการทำความเข้าใจถึงมูลเหตุจูงใจให้บุคคลตัดสินใจกระทำการทุจริตจะนำไปสู่การหามาตรการในการป้องกันการทุจริต ประเภทของการจูงใจ สามารถจำแนกได้ ดังนี้

- มีความทะเยอทะยานอย่างไม่มีที่สิ้นสุด
- พรารถนาจะยกระดับตนเองให้ทัดเทียมกับบุคคลอื่นในสังคม
- ปัญหาทางการเงิน
- การกระทำเพื่ออยากเด่น
- ความต้องการที่จะแก้แค้นซึ่งอาจมาจากผู้บังคับบัญชา
- ทำเพื่ออุดมคติของตนเอง

๑.๔ สาเหตุของการทุจริต

กลุ่มที่ ๑ เกิดจากพฤติกรรมความโลภ

๑. มาจากพฤติกรรมส่วนบุคคลที่มาจากความโลภ ความไม่เพียงพอ

๒. เป็นพฤติกรรมส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่ขาดหลักยึดด้านคุณธรรมจนกลายเป็นคนที่เห็นแก่ได้ มีความอยาก และความไม่รู้จักพอ

๓. การขาดปทัสถาน (Norm) ของความเป็นบุคคลสาธารณะ (Public Persons) ที่ต้องยึดหลักความเป็นกลาง และความเป็นธรรมเป็นที่ตั้ง

กลุ่มที่ ๒ เกิดจากการมีโอกาหรือการที่ระบบการทำงานมีช่องว่าง

๑. เกิดจากการมีโอกาหรือจากการที่ระบบงานมีช่องว่างเป็นสาเหตุที่มาจากระบบการทำงานมีช่องว่างให้ทุจริต

๒. การขาดระบบ การควบคุม ตรวจสอบที่ไม่รัดกุม

โดยสรุปสาเหตุ ได้แก่ (๑) การขาดความรู้ ความเข้าใจผิด หรือถูกใช้ให้กระทำ (๒) ความเคยชินของเจ้าหน้าที่ที่คุ้นเคยกับการที่จะได้ “ค่าน้ำร้อนน้ำชา” (๓) การถูกบังคับให้รับตามบรรทัดฐานของกลุ่ม (๔) การอาศัยช่องว่างของระเบียบและกฎหมาย (๕) ไม่ปฏิบัติตามกฎและระเบียบ (๖) การทุจริตตามระบบ (Systemic) ด้านงบประมาณ การเงิน การคลังและการจัดซื้อจัดจ้าง (๗) เกิดจากการใช้อำนาจ บารมี อิทธิพลหรือตำแหน่งหน้าที่ราชการที่มีอำนาจในการวินิจฉัย (๘) โครงสร้างทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และการเมืองที่อ่อนแอ (๙) โครงสร้างทางเศรษฐกิจมีการผูกขาดของกลุ่มทุนขนาดใหญ่ (๑๐) โครงสร้างทางด้านสังคมและวัฒนธรรมที่มีลักษณะเป็นแบบอุปถัมภ์ ค่านิยมยกย่อง คนมีฐานะร่ำรวย (๑๑) โครงสร้างทางการเมือง

ที่ต้องอาศัยเงินเป็นใหญ่ การจ่ายเงินเพื่อซื้อเสียง ทำงานทางการเมือง (๑๒) กระแสทุนทางการเมือง อาทิ โครงการเมกะโปรเจกต์ ถือว่าเป็นการคอร์รัปชันเชิงบูรณาการที่ต้องใช้ทุนในการบริหารจัดการ จัดจ้างที่ปรึกษา วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่มีคนรอบรู้อยู่ในวงจำกัดทำให้การทุจริตประพฤติมิชอบเป็นไปได้โดยง่าย (๑๓) ความไม่เข้มแข็งขององค์กรตรวจสอบปราบปรามของรัฐ (๑๔) เกิดการเปิดเสรีการค้าและการลงทุน ที่มีการแข่งขันแย่งจ่ายช่วยเหลือสินบน เพื่อให้ได้รับอนุมัติให้นำเข้า หรือได้มาซึ่งใบอนุญาตต่อการได้รับสิทธิ ต่อโครงการต่าง ๆ (๑๕) กฎหมายขาดความสมบูรณ์ในการดำเนินการ (๑๖) การบังคับใช้กฎหมายไทย ยังไม่เคร่งครัด และมีช่องโหว่ใช้ผู้ใช้กฎหมายดำเนินการแบบสอเบามาตรฐานและขาดความเชื่อมั่นต่อการเข้าร้องเรียน และฟ้องร้อง

กลุ่มที่ ๓ เกิดจากการขาดจริยธรรม

๑. การขาดจริยธรรมส่วนบุคคล
๒. จริยธรรมขององค์กรไม่ได้มีการบังคับใช้ให้เกิดผล
๓. ขาดเจตจำนงที่แน่วแน่ของฝ่ายการเมืองในการแก้ไขปัญหา
๔. ภาคการเมืองขาดความมั่นคงและต่อเนื่อง

กลุ่มที่ ๔ เกิดจากแรงจูงใจและความคุ้มค่าในการเสี่ยง

๑. เพราะทุจริตแล้วได้รับผลประโยชน์มากเมื่อเทียบกับความเสี่ยง
๒. การบังคับใช้กฎหมายปราบปรามหรือการลงโทษทางสังคมขาดประสิทธิภาพ

โดยสรุปสาเหตุหลักได้ ได้แก่ (๑) การขาดระบบตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพและเข้มแข็งขาดความหลากหลาย ในการตรวจสอบ จากภาคส่วนต่าง ๆ โดยเฉพาะภาคประชาชนรวมถึงการทำลายระบบตรวจสอบอำนาจรัฐ (๒) ขาดการประชาสัมพันธ์ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนทราบ (๓) ประชาชนส่วนใหญ่มักจะเบื่อหน่าย วางเฉย ไม่มีปฏิกิริยาต่อพฤติกรรมการใช้อำนาจหน้าที่ที่ไม่ถูกต้อง ทำให้ผู้ทุจริตมีแรงจูงใจและรู้เห็น ว่าผลตอบแทนที่จะได้รับเมื่อเปรียบเทียบกับความเสี่ยงนั้นคุ้มค่า จึงแสวงหาและพัฒนาแนวทางการทุจริต ที่มีรูปแบบแปลกใหม่ (๔) ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจขั้นพื้นฐานด้านกฎหมาย และขั้นตอนการอำนวยความสะดวก รวมถึงความล่าช้าในการให้บริการและขาดความโปร่งใสของกระบวนการทำให้ประชาชน รู้สึกเบื่อหน่าย และขาดความศรัทธาต่อกระบวนการยุติธรรม (๕) ประชาชนขาดแรงจูงใจในการเข้ามา มีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรม

๑.๕ ปัจจัยที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา คู่มือการป้องกัน ผลประโยชน์ทับซ้อน ได้ระบุว่าปัจจัยที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือผลประโยชน์ทับซ้อน ดังนี้

๑. การที่ไม่สามารถแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับประโยชน์สาธารณะออกจากกันได้ อย่างสิ้นเชิง
๒. มีฐานความเชื่อในอดีตที่ว่าขุนนางหรือข้าราชการสามารถค้าขายได้โดยไม่เป็นสิ่งที่น่ารังเกียจ
๓. ตำแหน่งหน้าที่ราชการนำมาซึ่งผลประโยชน์ส่วนตัว จึงขาดการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ ส่วนตัวกับประโยชน์สาธารณะ
๔. ทักษะคติและความเชื่อของคนในสังคมยังคงเป็นแบบเดิม คือไม่สามารถแยกแยะระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตัวของผู้มีอำนาจกับผลประโยชน์ส่วนรวมออกจากกันได้ จึงพัฒนาไม่ทันต่อสถานการณ์ ของระบบกฎหมายสากลที่แยกแยะเรื่องดังกล่าวออกจากกันอย่างชัดเจนเป็นระบบ

ทิศทางการพัฒนาประเทศ และหลักการวิธีการเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงการทุจริต

รัฐบาลได้ให้ความสำคัญต่อการสกัดกั้นการทุจริต โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๒๑ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ มุ่งเน้นให้ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดภัยการทุจริต และประพฤติมิชอบ โดยมีตัวชี้วัดสำคัญ คือ ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยจะต้องอยู่ใน อันดับ ๑ ใน ๒๐ หรือมีคะแนนประมาณ ๗๓ คะแนน ภายในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๘๐ โดยในแผนย่อยที่ ๑ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ มุ่งเน้นการ ปรับ “ระบบ” เพื่อลดจำนวนคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ ในหน่วยงานภาครัฐ โดยการพัฒนาเครื่องมือเพื่อสร้างความโปร่งใส มุ่งเน้น การสร้างนวัตกรรมและมาตรการ ในการต่อต้านการทุจริตที่มีประสิทธิภาพและเท่าทันต่อพลวัตของการทุจริต รวมถึงการประเมินความเสี่ยง ด้านการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการ ระบบหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของ การดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งมาตรการป้องกันการทุจริต สามารถจะช่วยลดความเสี่ยง ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและ การปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงการทุจริตได้ ทั้งนี้ การนำ เครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยเป็นหลักประกันองค์กรในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการ ขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่า องค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีเครื่องมือ ประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต จึงเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการค้นหา หรือระบุจุดอ่อน (Weakness) ของระบบต่าง ๆ ภายในองค์กร ที่อาจเป็นช่อง ให้เกิดการทุจริต และเป็นการมุ่งหาความเป็นไปได้ (Potential) ที่จะเกิดการกระทำการทุจริตในอนาคต ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารองค์กรอย่างมีธรรมาภิบาล และเป็นเครื่องมือหนึ่งในการยกระดับค่าคะแนน ดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ได้อย่างเป็นรูปธรรม

ทั้งนี้ องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International) ได้ประกาศผลคะแนน ดัชนีชี้วัดการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๖ โดยในครั้งนี้มีประเทศ ที่เข้าร่วมการประเมินทั้งหมด ๑๘๐ ประเทศ โดยจากจำนวนประเทศ ๑๘๐ ประเทศทั่วโลก ประเทศที่ได้ คะแนนสูงสุดคือ ๙๐ คะแนน จัดเป็นอันดับ ๑ ของโลกคือ ประเทศเดนมาร์ก อันดับ ๒ ของโลกได้ ๘๗ คะแนน คือ ประเทศฟินแลนด์ และประเทศนิวซีแลนด์ ในขณะที่ประเทศไทย ได้คะแนนเพิ่มขึ้นเป็น ๓๖ คะแนน จัดอยู่ในอันดับที่ ๑๐๑ ของโลก และอยู่ในอันดับที่ ๔ ของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งประเทศที่ได้ คะแนนสูงสุดคือประเทศสิงคโปร์ ได้ ๘๓ คะแนน จัดอยู่ในอันดับที่ ๔ ของโลก ผลการสำรวจดัชนีการรับรู้ การทุจริตของประเทศไทยในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ นั้น เป็นการประเมินจากแหล่งข้อมูล ๙ แหล่ง โดยประเทศไทย ได้คะแนนเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๔ จำนวน ๒ แหล่ง ข้อมูลที่คะแนนเพิ่มขึ้น จำนวน ๒ แหล่ง ได้แก่ แหล่งข้อมูล IMD World Competitiveness Yearbook (IMD) ได้ ๔๓ คะแนน (ปี ๒๐๒๑ ได้ ๓๙ คะแนน) แหล่งข้อมูล World Economic Forum (WEF) ได้ ๔๕ คะแนน (ปี ๒๐๒๑ ได้ ๔๒ คะแนน) เนื่องจากภาครัฐได้มีการแก้ไข ปัญหาการติดสินบน โดยมีการลงโทษเจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องกับสินบนอย่างจริงจัง รวมทั้งการพัฒนา ระบบ การอนุมัติอนุญาตให้มีความโปร่งใส การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน ลดการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ ตลอดจน มีการเปิดเผยข้อมูลลงในระบบดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง ทำให้ภาคประชาชนมีความตื่นตัวในการจับตามอง

การดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐ จึงเกิดการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาชนในตรวจการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ จึงส่งผลต่อมุมมองของผู้ตอบแบบสอบถามที่มองว่าปัญหาการติดสินบนและการคอร์รัปชันถูกแก้ไขเป็นไปในทางที่ดีขึ้นแหล่งข้อมูลที่คะแนนคงที่ จำนวน ๕ แหล่ง ได้แก่ ๑. แหล่งข้อมูล Varieties of Democracy Institute (V-DEM) ได้ ๒๖ คะแนน (ปี ๒๐๒๑ ได้ ๒๖ คะแนน) แหล่งข้อมูล Bertelsmann Stiftung Transformation Index (BF (TI)) ได้ ๓๗ คะแนน (ปี ๒๐๒๑ ได้ ๓๗ คะแนน) แหล่งข้อมูล Economist Intelligence Unit Country Risk Ratings (EIU) ได้ ๓๗ คะแนน (ปี ๒๐๒๑ ได้ ๓๗ คะแนน) แหล่งข้อมูล Global Insight Country Risk Ratings (GI) ได้ ๓๕ คะแนน (ปี ๒๐๒๑ ได้ ๓๕ คะแนน) แหล่งข้อมูล PRS International Country Risk Guide (PRS) ได้ ๓๒ คะแนน (ปี ๒๐๒๑ ได้ ๓๒ คะแนน) แหล่งข้อมูลที่คะแนนลดลง จำนวน ๒ แหล่ง ได้แก่ แหล่งข้อมูล The Political and Economic Risk Consultancy (PERC) ได้ ๓๕ คะแนน (ปี ๒๐๒๑ ได้ ๓๖ คะแนน) แหล่งข้อมูล World Justice Project (WJP) ได้ ๓๔ คะแนน (ปี ๒๐๒๑ ได้ ๓๕ คะแนน) เจ้าหน้าที่ของรัฐยังรับรู้และถือปฏิบัติตามนโยบายของรัฐเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ส่วนรวมไม่มากเท่าที่ควร รวมถึงยังคงมีการเปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ดุลยพินิจในการปฏิบัติหน้าที่ ตลอดจนขาดการผลักดันกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการทุจริตอย่างจริงจัง ซึ่งหน่วยงานรัฐยังต้องมีนโยบายและแนวทางที่ชัดเจนและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

๒.๑ ความสอดคล้องกับทิศทางและเป้าหมายการพัฒนาประเทศ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตในการขับเคลื่อนหน่วยงานให้มีการบริหารภายใต้กรอบธรรมาภิบาล เพื่อลดปัญหาการทุจริต ดังนั้น การบริหารความเสี่ยงการทุจริตอย่างต่อเนื่องจริงจัง เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตในการขับเคลื่อนสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ให้มีการบริหารภายใต้กรอบธรรมาภิบาล และสอดคล้องกับทิศทางนโยบายสำคัญและเป้าหมายการพัฒนาประเทศนับว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ ให้จำแนกแผนออกเป็น ๓ ระดับ ประกอบด้วย

แผนระดับที่ ๑ ยุทธศาสตร์ชาติ เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน เพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมวด ๖ แนวนโยบายแห่งรัฐ มาตรา ๖๕)

แผนระดับที่ ๒ ประกอบด้วย ๔ แผน ดังนี้

(๑) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ หมายความว่า แผนแม่บทเพื่อการบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ (พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓)

(๒) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หมายความว่า แผนสำหรับถ่ายถอดยุทธศาสตร์ชาติสู่กรอบและแนวทางในการพัฒนาประเทศในแต่ละช่วงระยะเวลา ๕ ปี

(๓) แผนความมั่นคง หมายถึง นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ตามกฎหมายว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งเป็นนโยบายและแผนหลักของชาติที่เป็นกรอบหรือทิศทางในการดำเนินการป้องกัน แจ่งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคามเพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ

แผนระดับที่ ๓ หมายถึง แผนที่จัดทำขึ้นเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของแผนระดับที่ ๑ และแผนระดับที่ ๒ ให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ หรือจัดทำขึ้นตามที่กฎหมายกำหนดหรือจัดทำขึ้นตามพันธกรณีหรืออนุสัญญาระหว่างประเทศ

(๑) แผนแม่บทด้าน .... หมายถึง แผนแม่บทเพื่อบรรลุเป้าหมายเฉพาะด้านที่มีความสำคัญจำเป็นและสนับสนุนให้เกิดการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ

(๒) แผนพัฒนา .... หมายถึง แผนในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาสำคัญของประเทศรายประเด็น ตั้งแต่แผนระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว

(๓) แผนปฏิบัติการด้าน .... หมายถึง แผนปฏิบัติการเพื่อแปลงแผน หรือสนับสนุนแผนระดับที่ ๑ และระดับที่ ๒ สู่การปฏิบัติ ทั้งนี้ ไม่นับรวมแผนปฏิบัติการในแต่ละปีของงบประมาณของส่วนราชการ

(๔) แผนอื่น ๆ หมายถึง แผนที่ไม่ได้มีลักษณะตามแผนระดับที่ ๑ แผนระดับที่ ๒ และแผนระดับที่ ๓ โดยอาจเป็นแผนที่จัดทำขึ้นตามอนุสัญญาระหว่างประเทศ โดยมีกิจกรรมการดำเนินงานในช่วงเวลาหนึ่ง ซึ่งมีความจำเป็นต้องเสนอแผนให้คณะกรรมการระดับชาติชุดใดชุดหนึ่งหรือคณะรัฐมนตรีรับทราบหรือพิจารณา

๒.๑.๑ หลักการความสอดคล้องแผนระดับที่ ๑

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ และด้านความมั่นคง

ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

เป้าหมาย : ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ประเด็นยุทธศาสตร์ : ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ด้านความมั่นคง

เป้าหมาย : บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ

ประเด็นยุทธศาสตร์ : การรักษาความสงบภายในประเทศ

๒.๑.๒ หลักการความสอดคล้องแผนระดับที่ ๒

๑) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐)

ประเด็น (๒๑) : การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

เป้าหมายแผนแม่บทฯ : ประชาชนมีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต และคดีทุจริตและประพฤติมิชอบลดลง

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย :

ตัวชี้วัด	๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	๒๕๗๑ - ๒๕๗๕	๒๕๗๖ - ๒๕๘๐
ร้อยละของเด็กและเยาวชนไทย มีพฤติกรรมที่ยึดมั่นความซื่อสัตย์สุจริต	ไม่น้อยกว่า ๖๐	ไม่น้อยกว่า ๗๐	ไม่น้อยกว่า ๘๐
ร้อยละของประชาชนที่มีวัฒนธรรมค่านิยมสุจริต มีทัศนคติและพฤติกรรมในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ	ไม่น้อยกว่า ๖๐	ไม่น้อยกว่า ๗๐	ไม่น้อยกว่า ๘๐
ร้อยละของหน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA	ร้อยละ ๑๐๐ (๘๕ คะแนนขึ้นไป)	ร้อยละ ๘๐ (๙๐ คะแนนขึ้นไป)	ร้อยละ ๑๐๐ (๙๐ คะแนนขึ้นไป)

ตัวชี้วัด	๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	๒๕๗๑ - ๒๕๗๕	๒๕๗๖ - ๒๕๘๐
จำนวนคดีทุจริตในภาพรวม	ลดลงร้อยละ ๕๐	ลดลงร้อยละ ๗๐	ลดลงร้อยละ ๘๐
คดีทุจริตรายหน่วยงาน - จำนวนข้อร้องเรียนเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่ถูกชี้มูลเรื่องวินัย (ทุจริต) - จำนวนข้อร้องเรียนเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่ถูกชี้มูลว่ากระทำการทุจริต	ลดลงร้อยละ ๕๐	ลดลงร้อยละ ๗๐	ลดลงร้อยละ ๘๐
จำนวนคดีทุจริตที่เกี่ยวข้องกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง (ร้อยละ ภายในปี ๒๕๗๐/ ๒๕๗๕/๒๕๘๐)	ลดลงร้อยละ ๕๐	ลดลงร้อยละ ๗๐	ลดลงร้อยละ ๘๐

แนวทางการพัฒนา

- ▶ ปลุกและปลุกจิตสำนึกการเป็นพลเมืองที่ดี มีวัฒนธรรมสุจริต และการปลูกฝังและหล่อหลอมวัฒนธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชนทุกช่วงวัยทุกระดับ
- ▶ ส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความใสสะอาดปราศจากพฤติกรรมที่ส่อไปในทางทุจริต
- ▶ พัฒนาค่านิยมของนักรบเมืองให้มีเจตนารมณ์ที่แน่วแน่ในการทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม
- ▶ ปรับ “ระบบ” เพื่อลดจำนวนคดีทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงานภาครัฐ
- ▶ ปรับระบบงานและโครงสร้างองค์กรที่เอื้อต่อการลดการใช้ดุลยพินิจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

๒) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓

หมวดหมู่ที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน ซึ่งมุ่งเน้นให้ภาครัฐต้องเร่งพัฒนาและปรับตัว เพื่อลดช่องว่างของการปฏิบัติงานให้มีศักยภาพที่เหมาะสมในฐานะที่เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ บนหลักการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่

(๑) หมวดหมู่ที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน

(๒) เป้าหมายที่ ๑ การบริการภาครัฐ มีคุณภาพ เข้าถึงได้

กลยุทธ์ที่ ๒ การปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการและโครงสร้างของภาครัฐให้ยืดหยุ่น เชื่อมโยง เปิดกว้าง และมีประสิทธิภาพเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ สร้างความโปร่งใสและธรรมาภิบาลภาครัฐ โดยเปิดเผยข้อมูลผ่านเทคโนโลยีต่าง ๆ ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลและมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล ข้อเสนอ ความเห็น และตรวจสอบ การดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐผ่านช่องทางติดต่อสื่อสารระหว่างกันที่หลากหลาย มีการบูรณาการการบริหารจัดการและนำไปประกอบการตัดสินใจของหน่วยงานภาครัฐในการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาร่วมกัน เพื่อลดการทุจริตคอร์รัปชัน

๒.๑.๓ หลักการความสอดคล้องแผนระดับที่ ๓

๑) แผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

เป้าหมาย : ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ตัวชี้วัด :

๑) ดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย (อันดับ/คะแนน) โดยในปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย ดังนี้

ปี ๒๕๖๖ อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๕๓ และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๕๑ คะแนน

ปี ๒๕๖๗ อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๕๑ และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๕๓ คะแนน

ปี ๒๕๖๘ อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๔๘ และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๕๕ คะแนน

ปี ๒๕๖๙ อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๔๕ และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๕๖ คะแนน

ปี ๒๕๗๐ อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๔๓ และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๕๑ คะแนน

๒) หน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) (เกณฑ์ ๘๕ คะแนนขึ้นไป) โดยในปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ กำหนดค่าเป้าหมายร้อยละของหน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA ดังนี้

ปี ๒๕๖๖ หน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๔

ปี ๒๕๖๗ หน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๔

ปี ๒๕๖๘ หน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๖

ปี ๒๕๖๙ หน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๓

ปี ๒๕๗๐ หน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐๐

แผนย่อยการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ :

เป้าหมายที่ ๑ ประชาชนมีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

เป้าหมายที่ ๒ คดีทุจริตและประพฤติมิชอบลดลง

แนวทางการพัฒนา :

▶ แนวทางที่ ๑ ปลูกฝังวิถีคิด ปลูกจิตสำนึก ให้มีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต โดยมุ่งเน้นการสร้าง จิตสำนึกการเป็นพลเมืองที่ดี ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน ปรับพฤติกรรม “คน” ทุกกลุ่มในสังคมให้มีจิตสำนึกและพฤติกรรมยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริตผ่านหลักสูตรต้านทุจริตศึกษา เน้นการสร้างวัฒนธรรมและพฤติกรรมสุจริต โดยใช้นวัตกรรมนำเสนอในรูปแบบที่ทันสมัย รวมทั้ง ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการต่อต้านการทุจริตในทุกรูปแบบ สามารถแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์ส่วนรวม การไม่ให้ไม่รับสินบน มีความสะอาด ต่อการกระทำความผิด และไม่เพิกเฉยหรืออดทนต่อการทุจริต และยกระดับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ

▶ แนวทางที่ ๒ ป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยมุ่งเน้นการพัฒนามาตรการกระบวนการในการป้องปรามการทุจริตให้เท่าทันต่อพลวัตของการทุจริต สามารถระงับยับยั้งการทุจริตได้อย่างรวดเร็ว ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อประเทศ

๒) แผนปฏิบัติการราชการสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

ภายใต้บริบทและสภาพแวดล้อมอันเกี่ยวกับภารกิจของวุฒิสภาในฐานะที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติของประเทศตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ ความท้าทายของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาและกรอบแนวคิดในการจัดทำแผนปฏิบัติการราชการสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ โดยมุ่งเน้นให้เกิดการขับเคลื่อนและพัฒนาขีดความสามารถทั้งองค์กร และบุคลากร ให้สามารถรองรับและสนับสนุนบทบาทภารกิจของวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ แนวนโยบายรัฐบาล กรอบทิศทางการพัฒนาประเทศตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) นโยบายของผู้บริหารตลอดจนข้อบังคับ กฎหมาย กฎ และระเบียบการปฏิบัติราชการที่เกี่ยวข้อง โดยวิเคราะห์นำไปสู่การกำหนดประเด็นที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

วิสัยทัศน์ (VISION)

มุ่งสู่องค์กรอัจฉริยะ ในการสนับสนุนภารกิจของวุฒิสภา เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน

วัฒนธรรม/ค่านิยม

สามัคคีมีวินัย สุจริตโปร่งใส รอบรู้งานสภา มีจิตอาสา มุ่งงานสภาสัมฤทธิ์

พันธกิจ (MISSION)

๑. สนับสนุนการขับเคลื่อนภารกิจด้านนิติบัญญัติตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญและกฎหมาย
๒. ส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
๓. บริหารจัดการองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูงสู่ความเป็น Smart Digitalization

แผนปฏิบัติการ

เรื่องที่ ๑ พัฒนางานและสร้างการมีส่วนร่วมด้านกฎหมาย และวิชาการ เพื่อสนับสนุนงานด้านนิติบัญญัติ

เรื่องที่ ๒ พัฒนากลไกการสร้างความรู้และการมีส่วนร่วมในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

เรื่องที่ ๓ พัฒนาระบบการบริหารจัดการมุ่งสู่ความเป็น Smart Digitalization

เรื่องที่ ๔ พัฒนาบุคลากรให้มีขีดสมรรถนะสูง มีคุณธรรม มีความสุขและความผูกพัน

๒.๒ หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริต สามารถจะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงการทุจริตได้ ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยเป็นหลักประกันองค์กรในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้น ก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต จึงเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการค้นหาหรือระบุจุดอ่อน (Weakness) ของระบบต่าง ๆ ภายในองค์กร ที่อาจเป็นช่องให้เกิดการทุจริต และเป็นการมุ่งหาความเป็นไปได้ (Potential) ที่จะเกิดการกระทำการทุจริตในอนาคต ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารองค์กร

อย่างมีธรรมาภิบาล จึงเป็นเรื่องที่ทุกองค์กรจำเป็นต้องทำ เพราะหากองค์กรได้ทำการประเมินความเสี่ยง การทุจริตจะเป็นหลักประกันความเชื่อมั่นให้องค์กรในระดับหนึ่งว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีโอกาส เกิดการทุจริต หรือหากมีโอกาสที่จะเกิดการทุจริต องค์กรก็จะสามารถบริหารจัดการ และหามาตรการ มาป้องกันได้ หรือหากเกิดความเสียหายก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่ได้ทำการประเมิน ความเสี่ยงการทุจริต

๒.๒.๑ วัตถุประสงค์หลักของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

- ๑) เพื่อสร้างมาตรการในป้องกันและการลดโอกาสการทุจริต
- ๒) เพื่อให้ประชาชนเกิดความมั่นใจต่อการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับต่าง ๆ
- ๓) เพื่อเพิ่มมูลค่าขององค์กรต่อผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมั่นใจในระบบธรรมาภิบาล และความซื่อตรงขององค์กร

๔) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐ

๒.๒.๒ กรอบแนวคิดการบริหารความเสี่ยงการทุจริต

การบริหารความเสี่ยงองค์กรโดยรวม หมายถึง กระบวนการบริหารความเสี่ยงที่บุคคลทั่วทั้งองค์กรได้มีส่วนร่วมในการคิด วิเคราะห์ และคาดการณ์ถึงเหตุการณ์ หรือความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น รวมถึงการระบุแนวทางในการจัดการกับความเสี่ยงดังกล่าวให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมหรือยอมรับได้ เพื่อช่วยให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการ

การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยง ก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติ ของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติ ที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายใน จะเป็นในลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยง เป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

กรอบแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับสาเหตุการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดัน หรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาสซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุมกำกับ การควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือการหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำ ตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle) ตามหลักการและทฤษฎี Triangle Fraud ของ Dr. Ronald R.Cressey (๑๙๔๐) ซึ่งเป็นนักสังคมวิทยาและอาชญาวิทยา ชาวอเมริกัน ได้ให้สมมติฐานไว้ในหนังสือชื่อ Other's People Money

นอกจากหลักการและทฤษฎี Triangle Fraud ของ Dr. Ronald R.Cressey (1940) ยังมีทฤษฎี Four-Sided Diamond Fraud ของ David T.Wolfe and Dana R. Hermanson (2004) และทฤษฎี GONE Theory ของ Leonard J. Brook (2004) โดยหลักทฤษฎีทั้งสามได้กล่าวถึงสาเหตุจูงใจของพฤติกรรมผู้กระทำผิดหรือสิ่งที่จะก่อให้เกิดการทุจริต ตามตารางดังนี้

Triangle Fraud	Four-sided Diamond	Gone Theory
๑. Opportunity	๑. Capability ๒. Opportunity	๑. G-Greed ๒. O-Opportunity
๒. Pressure ๓. Rationalization	๓. Incentive / Motive ๔. Rationalization	๓. N-Need ๔. E-Expectation

กรอบแนวคิดและนิยามที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) โดยเฉพาะหลักการควบคุมการทุจริตคอร์รัปชัน (Corruption Control) ซึ่งหมายถึง การไม่กระทำและไม่สนับสนุนการทุจริต พร้อมทั้งร่วมมือกันควบคุมไม่ให้เกิดการทุจริตในองค์กร จึงเป็นหลักการบริหารจัดการที่มุ่งสู่การเป็นการเป็นราชการใสสะอาดสามารถสกัดกั้น ลด และปิดโอกาสการทุจริตและประพฤติมิชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) จึงเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการดำเนินงานของส่วนราชการให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ในฐานะกลไกของฝ่ายบริหารในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตในภาครัฐ ได้ขับเคลื่อนการดำเนินการภายใต้บริบทใหม่ที่เน้นเรื่องการป้องกัน ป้องปรามที่เป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการสกัดกั้น ยับยั้งเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริตโดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริต คู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จึงเป็นเครื่องมือหลักที่สำนักงาน ป.ป.ท. ใช้เพื่อขับเคลื่อนให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อป้องกันสกัดกั้น ลด และปิดโอกาสการทุจริต เพื่อยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต Corruption Perceptions Index: CPI) โดยได้จำแนกประเภทการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตเป็น ๓ ด้าน คือ

ด้านที่ ๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่ด้านการอนุมัติ อนุญาต คือ การให้บริการด้านการอนุมัติ อนุญาต ตาม พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวกในการให้บริการภาครัฐ

ด้านที่ ๒ ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ คือ การใช้อำนาจหน้าที่ (Authority) หรืออำนาจที่ได้มาจากการดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง โดยกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่มีการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติในทางมิชอบ

และด้านที่ ๓ ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ คือ โครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในปีที่ทำการประเมินของทุกประเภทงบประมาณได้แก่ งบดำเนินงาน งบลงทุน งบรายจ่ายอื่น งบเงินอุดหนุนหรือเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น งบกลาง เงินนอกงบประมาณ และโครงการที่ถ่ายโอนจากเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใน ๒ กรณี (๑) หน่วยงานใช้โครงการที่หน่วยงาน “ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากสำนักงบประมาณ รายการในงบลงทุน วงเงินตั้งแต่ ๕๐๐ ล้านบาทขึ้นไป ที่มีการจัดซื้อจัดจ้าง มาทำการประเมินความเสี่ยงด้านการใช้จ่ายงบประมาณได้” (๒) ในกรณีที่โครงการเป็นโครงการผูกพันหลายปี หน่วยงานต้องคัดเลือกขั้นตอนที่มีประเด็นความเสี่ยงการทุจริตตั้งแต่ระดับปานกลาง สูง สูงมาก มากำหนดมาตรการและการดำเนินการได้ภายในปีงบประมาณนั้น ๆ

ปัจจัยสำเร็จในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

๑) ความมุ่งมั่นของผู้นำองค์กร ในการวางระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตขององค์กรที่ยอมรับว่าความเสี่ยงการทุจริตมีอยู่จริง หากมีประเด็นการทุจริตต้องยกระดับเป็นบทเรียนเพื่อเรียนรู้และหาแนวทางการบริหารจัดการป้องกันการเกิดซ้ำ กฎเกณฑ์สำคัญที่ช่วยผลักดันให้องค์กรเติบโตไม่ใช่ความสามารถในการหลีกเลี่ยงความเสี่ยงการทุจริต แต่คือการทำผู้นำองค์กรต้องทำให้เรื่องของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตเป็นนโยบายและแนวทางที่ทุกส่วนจะต้องนำไปปฏิบัติ

๒) ความเข้าใจเรื่องความเสี่ยงการทุจริตในทิศทางเดียวกันของคนในองค์กร

๓) กำหนดกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตอย่างทั่วถึงทั้งองค์กรและกระทำการอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ มีตัวแทนผู้เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงการทุจริตต้องมีความเที่ยงธรรมด้วยการมองจากบุคคลภายนอกมองไปที่กระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน (Outside in) และอาจให้มีผู้แทนจากภายนอก เช่น ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เข้ามามีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพื่อให้มีมุมมองที่รอบด้าน

๔) มีการเปิดเผยแผนและผลของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตในเว็บไซต์ของหน่วยงาน และมีการสื่อสารภายในหน่วยงาน ติดตามประเมินผลเพื่อวัดประสิทธิผลของแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากรูปแบบความเสี่ยงการทุจริตอาจมีการเปลี่ยนแปลง มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่กำหนดไว้เพียงพอหรือไม่ และมาตรการที่กำหนดไว้ใช้ได้จริงหรือไม่ได้จริง แต่ไม่ได้ผล และสร้างความตระหนัก (Awareness) เรื่องความเสี่ยงการทุจริตในองค์กร

๒.๒.๓ การบริหารความเสี่ยงองค์กรตามแนวคิด COSO

การบริหารความเสี่ยงองค์กรโดยรวมตามแนวคิด COSO มีองค์ประกอบทั้งหมด ๘ ประการ ประกอบด้วย

- Internal Environment หรือ สภาพแวดล้อมภายในองค์กร ถือเป็นพื้นฐานขององค์ประกอบอื่น ๆ ทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของค่านิยม จริยธรรม ความสามารถของบุคลากร แนวทาง การบริหารของผู้บริหารฯ ซึ่งสภาพแวดล้อมภายในองค์กรที่ดีหรือไม่ดีจะมีผลต่อการควบคุมและการบริหารความเสี่ยง

- Objective Setting หรือ การกำหนดวัตถุประสงค์ องค์กรประกอบนี้เป็นเรื่องของการกำหนดวัตถุประสงค์การดำเนินงาน ซึ่งจะช่วยให้ทราบถึงขอบเขตการดำเนินงาน และทำให้สามารถ วิเคราะห์ความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นได้อย่างครบถ้วน โดยการกำหนดวัตถุประสงค์สามารถแบ่งออกได้เป็น ๒ ระดับใหญ่ ๆ คือระดับองค์กร Entity (Level) และระดับกิจกรรม Activity (Level)

- Event Identification หรือ การระบุถึงเหตุการณ์หรือปัจจัยที่จะก่อให้เกิดความเสี่ยง โดยในองค์กรประกอบนี้จะต้องพิจารณาทั้งปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในที่จะส่งผลกระทบต่อ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของภาวะเศรษฐกิจ ธรรมชาติ การเมือง สังคม การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี โครงสร้างขององค์กร บุคลากร กระบวนการ และเทคโนโลยีขององค์กร เป็นต้น

- Risk Assessment หรือ การประเมินความเสี่ยง จะทำให้ทราบว่าเหตุการณ์หรือปัจจัยที่จะก่อให้เกิดความเสี่ยง (จากองค์ประกอบที่แล้ว) จะส่งผลกระทบต่ออย่างไรต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรหรือกิจกรรม โดยจะประเมินในด้านของความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์นั้นขึ้น (Likelihood) และผลกระทบหากเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นจริง (Impact)

- Risk Response หรือ การตอบสนองต่อความเสี่ยง ผู้บริหารจะต้องกำหนดว่าจะตอบสนองหรือจัดการต่อความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นอย่างไรโดยการตอบสนองความเสี่ยงดังกล่าวอาจอยู่ในรูปของการหลีกเลี่ยง (Avoidance) การลดหรือควบคุม (Reduction) การกระจายหรือถ่ายโอน (Sharing) และการยอมรับ (Acceptance)

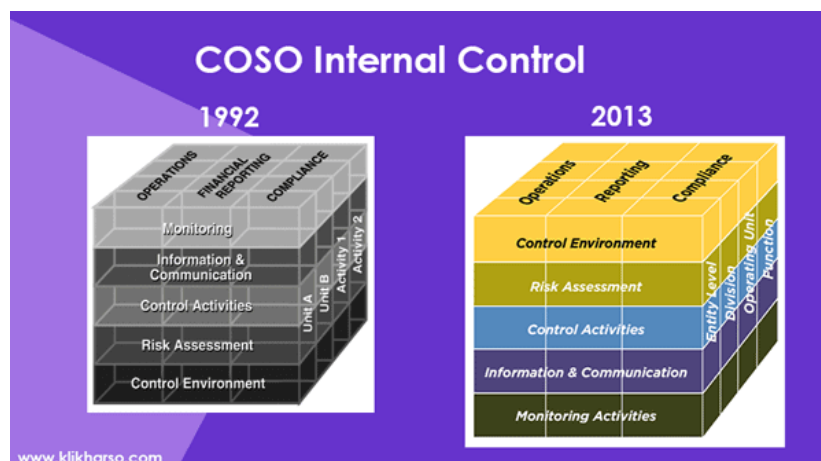
- Control Activities หรือ กิจกรรมการควบคุม หมายถึง นโยบายและแนวทางการปฏิบัติงานในการควบคุมที่ฝ่ายบริหารกำหนดขึ้น เพื่อให้มั่นใจว่าแผนจัดการความเสี่ยง/บริหารความเสี่ยงที่กำหนดขึ้นนั้น ได้มีการปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ มีการกำหนดผู้รับผิดชอบ ระยะเวลาในการดำเนินงานไว้อย่างชัดเจน

- Information and Communication หรือ สารสนเทศและการสื่อสาร เป็นการจัดหรือกำหนดให้มีระบบสารสนเทศและการติดต่อสื่อสารเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านการบริหารความเสี่ยง

- Monitoring หรือ การติดตาม หมายถึง กระบวนการในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเพื่อให้มั่นใจว่าการจัดการ/บริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๒.๒.๔ กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑) กรอบตามหลักมาตรฐาน COSO 2013 (Committee of Sponsoring Organizations 2013) โดยกรอบหลักการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO 2013 (Committee of Sponsoring Organizations 2013) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๙๒ โดยที่ผ่านมามีการออกแนวทางด้านการควบคุมภายในเพิ่มเติมอีก ๓ ครั้ง คือ ครั้งแรกเมื่อปี ๒๐๐๖ เป็นแนวทางด้านการทำรายงานทางการเงิน Internal Control over Financial Report Guidance for Small Public Companies ครั้งที่ ๒ เมื่อปี ๒๐๐๙ เป็นแนวทางด้านการกำกับ ติดตาม Guidance on Monitoring of Internal Control ครั้งที่ ๓ ในปี ๒๐๑๓ เป็นแนวทางเพิ่มเติมด้านการควบคุมภายใน Internal Control – Integrated Framework : Framework and Appendices การปรับปรุงในปี ๒๐๑๓ นี้ยังคงยึดกรอบแนวคิดเดิมของปี ๑๙๙๒ ที่กำหนดให้มีการควบคุมภายใน แต่เพิ่มเติมในส่วนอื่น ๆ ให้ชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มเติมเรื่องการสอดส่องในภาพรวมของการกำกับดูแลกิจการ ดังนั้น การควบคุมภายในจึงถือว่ามีสำคัญอย่างยิ่ง ในการที่จะตอบสนองต่อความคาดหวังของกิจการในการป้องกันเฝ้าระวังและตรวจสอบการทุจริตภายในกิจการ COSO ได้ผลักดันให้กิจการต่าง ๆ ทำการขับเคลื่อน The Three Lines of Defense และถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของ Internal Control Framework

สำหรับมาตรฐาน COSO 2013 ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ : สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

- หลักการที่ ๑ – องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม
- หลักการที่ ๒ – คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล
- หลักการที่ ๓ – คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน
- หลักการที่ ๔ – องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน
- หลักการที่ ๕ – องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ : การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

- หลักการที่ ๖ – กำหนดเป้าหมายชัดเจน
- หลักการที่ ๗ – ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม
- หลักการที่ ๘ – พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต
- หลักการที่ ๙ – ระบุและประเมินความเสี่ยงเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ : กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

- หลักการที่ ๑๐ – ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- หลักการที่ ๑๑ – พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม
- หลักการที่ ๑๒ – ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ : สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

- หลักการที่ ๑๓ – องค์กรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ
- หลักการที่ ๑๔ – มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้
- หลักการที่ ๑๕ – มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ : กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

- หลักการที่ ๑๖ – ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน
- หลักการที่ ๑๗ - ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลา และเหมาะสม

ทั้งนี้ การป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบ และหลักการจะต้องมีอยู่จริง และนำไปปฏิบัติได้ (Present & Function) ซึ่งจะทำให้การทำงานสอดคล้อง และสัมพันธ์กัน ทั้งนี้ แผนปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงและป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ฉบับนี้ จะเน้นตามมาตรฐาน COSO 2013 องค์ประกอบที่ ๒ หลักการที่ ๘ ในเรื่องการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นหลัก

๒) กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

➤ Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่ามีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก

➤ Detective : เฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบ ต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาแสนั้นแก่ผู้บริหาร

➤ Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสูญเสียต่อการกระทำผิด ในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริตเข้ามาได้อีก

➤ Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปราม ล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการ ล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

๓) COSO 2017 (COSO ERM 2017) COSO 2017 Enterprise Risk Management integrating with Strategy and Performance มุ่งชี้ให้เห็นถึงการเชื่อมโยงการทำงานของกลไกการบริหารความเสี่ยง องค์กรเข้ากับกลยุทธ์ และการดำเนินงานขององค์กร ความเสี่ยงการทุจริตจึงเป็นหัวใจสำคัญเพื่อเป็นกลไก ในการผลักดันให้องค์กรบริหารความเสี่ยงการทุจริตที่มีประสิทธิภาพและสามารถสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Enhancement) ให้กับองค์กร

๓.๑) องค์ประกอบของกระบวนการบริหารความเสี่ยงองค์กร มี ๕ องค์ประกอบ ดังนี้

๑) Governance and Culture (การกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร) ประกอบด้วย บทบาทของคณะกรรมการ โครงสร้างการดำเนินงานตามเป้าหมายกลยุทธ์ การกำหนด วัฒนธรรมที่พึงประสงค์ การยึดมั่นต่อค่านิยมองค์กร และการสร้างความเข้มแข็งด้านทุนมนุษย์

๒) Strategy & Objective Setting (กลยุทธ์และวัตถุประสงค์องค์กร) ประกอบด้วย การวิเคราะห์บริบทของธุรกิจ การกำหนดระดับความสามารถในการรับความเสี่ยง การประเมินทางเลือก ของกลยุทธ์จัดการความเสี่ยงองค์กร และการวางเป้าประสงค์ทางธุรกิจภายใต้ความเสี่ยง

๓) Performance (เป้าหมายผลการดำเนินงาน) ประกอบด้วย การระบุความเสี่ยง การประเมินระดับความรุนแรง การจัดลำดับความเสี่ยง การตอบสนองความเสี่ยง และการพิจารณาภาพรวม ของความเสี่ยงองค์กรทั้งหมด

๔) Review & Revision (การทบทวนและปรับปรุง) ประกอบด้วย การประเมิน ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการบริหารความเสี่ยง การทบทวนความสามารถในการจัดการและ ระดับความเสี่ยง และการปรับปรุงพัฒนาระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กร

๕) Information, Communication & Reporting (สารสนเทศ การสื่อสาร และการรายงาน) ประกอบด้วย การใช้สารสนเทศสนับสนุนการบริหารความเสี่ยง การใช้ช่องทางการสื่อสารต่างๆ สนับสนุน การบริหารความเสี่ยง และการรายงานความสำเร็จการดำเนินการ รวมทั้งวัฒนธรรมความเสี่ยงที่เกิดขึ้น

สิ่งที่ COSO พยายามมุ่งเน้นนำเสนอในการปรับปรุงนี้ คือการแสดงให้เห็นว่าการบริหารความเสี่ยงองค์กรนั้น เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับการสร้างคุณค่าผ่านกลยุทธ์และตัวแบบธุรกิจขององค์กรอย่างแท้จริง *“Good risk management and internal control are necessary for long term success of all organizations.” – COSO*

(บทความจาก TRIS Academy Club Issue4 January 2018, "Organizational Excellence" โดย ดร.สุรเดช จงวรรณศิริ ผู้อำนวยการ สถาบันวิทยาการจัดการ ทริส คอร์ปอเรชั่น)

๓.๒) การบริหารความเสี่ยงขององค์กร หรือ ERM นั้นเป็นแนวคิดในการบริหารความเสี่ยงแบบใหม่ ซึ่งแตกต่างจากแนวคิดแบบเดิมหลายประการที่สำคัญมี ดังนี้

แบบเดิม	ERM
ทำแยกเป็นส่วน ๆ หรือฝ่าย ๆ	ทำแบบบูรณาการทั่วทั้งองค์กร
บริหารแบบตั้งรับ (รอให้เกิดปัญหาแล้วค่อยแก้ไข)	บริหารแบบเชิงรุก (ป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น)
ทำเป็นครั้งคราวหรือเฉพาะกิจ	ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง
มุ่งเน้นด้านลบเพื่อลดความเสียหาย	มุ่งเน้นด้านบวกด้วยโดยแสวงหาโอกาสที่จะเป็นประโยชน์แก่องค์กร ควบคู่กับด้านลบ

๓.๓) ISO ๓๗๐๐๑:๒๐๑๖ Anti-bribery Management Systems : ABMS ISO ๓๗๐๐๑ มาตรฐานระบบการจัดการต่อต้านการติดสินบน (anti-bribery management systems) ซึ่งองค์กรระหว่างประเทศว่าด้วยมาตรฐาน (ISO International Standardized Organization) ประกาศเมื่อ ปี ๒๕๕๘ ครอบคลุมตั้งแต่การจัดตั้งระบบ กระบวนการดำเนินการ การธำรงรักษา และการปรับปรุงพัฒนาระบบการจัดการการติดสินบน ต้องมีการดำเนินการด้วยมาตรการอย่างเป็นระบบที่สมเหตุสมผล เหมาะสมเพียงพอเพื่อป้องกันการติดสินบน ที่ครอบคลุมโครงสร้าง STRUCTURE OF ISO ๓๗๐๐๑ STANDARD ประกอบด้วย

๑. Scope ขอบเขต
๒. Normative references การอ้างอิงตามกฎเกณฑ์
๓. Term and Definitions ข้อกำหนดและคำจำกัดความ
๔. Context of the organization บริบทขององค์กร
๕. Leadership ความเป็นผู้นำ
๖. Planning การวางแผน
๗. Support การสนับสนุน
๘. Operation การทำงาน
๙. Performance Evaluation การประเมินผลการปฏิบัติงาน
๑๐. Improvement การปรับปรุงในส่วนโครงสร้างของ ISO ๓๗๐๐๑ ข้อ ๔ ได้กำหนดให้

มีหลักการประเมินความเสี่ยงการติดสินบน (Bribery Risk Assessment)

๒.๓ วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๒.๓.๑ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (จากคู่มือแนวทางประเมินความเสี่ยงการทุจริต, โดยกองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงาน ป.ป.ท.) มีขั้นตอนหลัก ๙ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification) นำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์ การปฏิบัติงานของกระบวนการที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ย่อมประกอบไปด้วยขั้นตอนย่อย ในการระบุความเสี่ยงตามขั้นตอนที่ ๑ ให้ทำการระบุความเสี่ยง อธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และในการประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงาน เรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยงหรือโอกาสเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการดำเนินงานที่ไม่ได้อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในประเภทของความเสี่ยงซึ่งเป็น Known Factor หรือ Unknown Factor

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยงให้นำข้อมูลจากตารางที่ ๑ มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ออกตามรายสีไฟจราจร เขียว เหลือง ส้ม แดง โดยระบุสถานะของความเสี่ยงในช่องสีไฟจราจร

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix) นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตที่มีสถานะความเสี่ยงระดับสูงจนถึงความเสี่ยงระดับสูงมาก ที่เป็น สีส้ม และสีแดง จากขั้นตอนที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assessment)ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริต ว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพการจัดการ สอดส่องเฝ้าระวังในงานปกติ)

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง ให้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk – Control Matrix Assessment ในขั้นตอนที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยงอยู่ในระดับ สูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง มาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามลำดับความรุนแรง

ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง เพื่อติดตามเฝ้าระวัง เป็นการประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารความเสี่ยงของขั้นตอนที่ ๕ ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นการสร้างตะแกรงดัก เพื่อเป็นการยืนยันผลการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาที่มีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด

ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง นำผลจากทะเบียนเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตจากขั้นตอนที่ ๖ ออกตามสถานะ ๓ สถานะ ซึ่งในขั้นตอนที่ ๗ สถานะความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในข่ายที่ยังแก้ไขไม่ได้ จะต้องมีการกิจกรรม หรือมาตรการอะไรเพิ่มเติมต่อไป

ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง เป็นการจัดทำรายงานสรุปให้เห็นในภาพรวม ว่ามีผลจากการบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามขั้นตอนที่ ๗ มีสถานะความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เพื่อเป็นเครื่องมือในการกำกับ ติดตาม ประเมินผล

ขั้นตอนที่ ๙ การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง เป็นการจัดทำแบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต หรือสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตขั้นตอนที่ ๘ ต่อผู้บริหารของหน่วยงาน ซึ่งหวังระยะเวลาของการรายงานผลขึ้นอยู่กับหน่วยงาน

๒.๓.๒ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (จากคู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗, โดยกองบริหารความเสี่ยงและสกัดกั้นการทุจริตในภาครัฐ สำนักงาน ป.ป.ท.) มีขั้นตอนหลัก ๕ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการงาน หรือโครงการ หน่วยงานจะต้องค้นหากระบวนการงาน ซึ่งเป็นภารกิจงานหลักของหน่วยงานที่มีความเสี่ยงการทุจริต การค้นหาความเสี่ยงการทุจริตอาจค้นหาจากความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor) ในขั้นตอนนี้เป็นการตั้งสมมุติฐานหรือ เป็นการพยากรณ์ล่วงหน้าที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเพิ่มเติม (Scenario) เป็นการมองข้อมูลไปข้างหน้า (Forward looking information) โดยไม่คำนึงว่าหน่วยงานมีมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตนั้น อยู่แล้วหรือไม่ โดยการมองความเสี่ยงการทุจริตด้วยข้อมูลที่เลวร้ายที่สุด (Worst Case) หลักการที่สำคัญ ต้องไม่เอาปัญหาหรือข้อจำกัดจากการบริหารงานในปัจจุบัน เช่น ทรัพยากรคน พาหนะ ระบบเทคโนโลยี ไม่มีหรือไม่พอบุคลากรไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ไม่มีจิตสำนึก ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่การดำเนินงานอาจไม่บรรลุเป้าหมายมาปนกับความเสี่ยงการทุจริต เพราะจะทำให้ละเลยการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๒ การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต เป็นขั้นตอนหลังจากที่หน่วยงานตกลงร่วมกันว่าจะนำกระบวนการงานใดมาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงาน หลังจากนั้นให้หน่วยงานนำกระบวนการงานนั้นมาระบุรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินงานในกระบวนการงานนั้น และทำการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอน โดยการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตให้อธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติกรรมการณ์การทุจริตที่ในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของกระบวนการงานหรือโครงการที่ทำการประเมิน ให้ละเอียดและชัดเจนมากที่สุดว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร โดยเฉพาะรายละเอียดในส่วนที่เจ้าหน้าที่รัฐเข้าไปมีพฤติกรรมทุจริตอย่างไร โดยผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบกระบวนการงานหรือโครงการ (Risk Owners) และตัวแทนของหน่วยงานอาจมีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกด้วยก็ได้ เนื่องจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต Risk Owners ส่วนใหญ่ไม่ยอมรับหรือบิดเบือนในความบกพร่องของตนเอง ผู้ประเมินความเสี่ยงการทุจริตจึงไม่ใช่ Risk Owners เท่านั้น

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต หน่วยงานต้องกำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการงานหรือโครงการที่ทำการประเมิน ตามความเหมาะสม โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือด้านโอกาส (Likelihood) และด้านผลกระทบ (Impact) และการให้คะแนนทั้ง ๒ ปัจจัย รายละเอียด ดังนี้

- โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปของความถี่ หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ
- ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบทางการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต หลังจากหน่วยงานระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการงานแล้วหลังจากนั้นหน่วยงานต้องให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินงาน โดยการให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตโดยพิจารณาจากขั้นตอนการดำเนินงานพิจารณา จาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และ ผลกระทบ (Impact) จะได้ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) ว่าอยู่ในระดับ สูงมาก สูง ปานกลาง หรือต่ำ ตามเกณฑ์

ที่หน่วยงานได้กำหนดไว้ โดยตารางการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต และระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต มาตรการ หมายถึง วิธีการหรือแนวทางที่กำหนดขึ้นเพื่อควบคุม หรือลดโอกาสความเสี่ยงการทุจริต โดยความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในโซนสีแดง (Red Zone) จะถูกเลือกมาทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตเป็นลำดับแรก ส่วนลำดับความเสี่ยงที่อยู่ในโซนสีส้ม สีเหลือง จะถูกเลือกในลำดับต่อมา มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอาจมีหลากหลายวิธีการ หน่วยงานควรทำการคัดเลือก วิธีที่ดีที่สุด และประเมินความคุ้มค่าและเหมาะสมกับระดับความเสี่ยงการทุจริตที่ได้จากการประเมินมาประกอบด้วยการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตให้นำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน (Key Controls in place) มาทำการประเมินว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด ดี พอใช้ หรืออ่อน เพื่อพิจารณาจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม (Further Actions to be Taken) โดยมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ควรเชื่อมโยงให้มีความสอดคล้องกับความเสี่ยงที่ประเมินไว้ และต้องมีการติดตามเพื่อประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ที่กำหนดไว้เพื่อเป็นการยืนยันผลว่ามาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด หรืออาจต้องเพิ่มเติมหรือปรับแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตใหม่ หากพบว่ารูปแบบการทุจริตหรือมีสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

๒.๔ แนวทางการจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

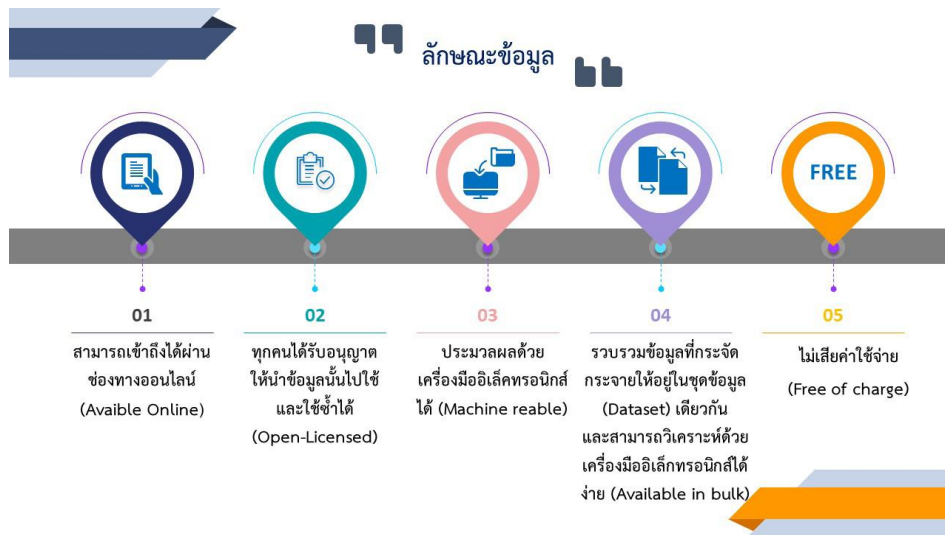
การจัดทำมาตรการเป็นวิธีการออกแบบระบบหรือกระบวนการอย่างเป็นระบบ ซึ่งสิ่งที่ต้องการอันดับแรกของการจัดทำมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต คือ ผลลัพธ์ (Outcome) ซึ่งการที่จะบรรลุเป้าหมายจะต้องมีวิธีการ (How To) อันประกอบด้วยกระบวนการนำเข้า (Input) เช่น ขั้นตอน กระบวนการ เพื่อให้มาตรการที่ตั้งไว้บรรลุเป้าหมาย หากมีผลลัพธ์เกิดขึ้นมากกว่า ๑ อย่าง ผลลัพธ์นั้นเป็นผลพลอยได้ (By Product) ของมาตรการที่กำหนดไว้ ข้อมูลที่นำมาจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ต้องได้มาจากการรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ตามรูปแบบพฤติกรรม ความเสี่ยงการทุจริต เสมือนเป็นต้นน้ำ เพื่อนำมาสู่การกำหนดมาตรการได้ตรงจุด เป็นเสมือนกลางน้ำ ส่วนมาตรการที่กำหนดไว้ต้องนำสู่การบังคับใช้ ด้วยการกำกับ ติดตาม ประเมินผลเพื่อนำมาทบทวนในการปรับมาตรการให้สามารถควบคุมความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ มาตรการที่ดีต้องสามารถตอบสนอง รูปแบบพฤติกรรมของความเสี่ยงที่ค้นพบเป็นเสมือนปลายน้ำ มาตรการต่างๆ ต้องมีการทบทวน ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพราะรูปแบบการทุจริตมีการพัฒนาเปลี่ยนรูปแบบอยู่ตลอดเวลาเช่นกัน ทั้งนี้ การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk Control) จะมีความสัมพันธ์ประกอบด้วย ๓ ส่วน ดังนี้

๑) การควบคุมการปฏิบัติงาน (Operational Control) การระบุมาตรการควบคุม ขั้นตอน ตรวจสอบการทำงานหรือข้อปฏิบัติอะไรที่ใช้ลดหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต เช่น จัดให้มี Documentation ในการปฏิบัติงาน เช่น (๑) การบันทึกภาพ เสียง ฯลฯ (๒) การใช้เอกสาร การรับรองตนเองเพื่อควบคุมในขั้นตอนที่ไม่สามารถตรวจสอบได้หรือตรวจสอบได้ยาก หรือไม่สามารถพิสูจน์ได้ (๓) การแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบการตรวจสอบ ตรวจสอบ (๔) การกระทบข้อมูล อย่างน้อย ๒ แหล่งข้อมูลให้ตรงกัน

(๕) การตรวจนับทางกายภาพจริง (ไม่ตรวจเพียงเอกสารอย่างเดียว) (๖) การใช้ระบบเทคโนโลยีมาสนับสนุน การให้บริการ เพื่อลดการเผชิญหน้า (๗) เปลี่ยน/ปรับ Process (๘) ลดขั้นตอน ลดดุลพินิจ

๒) สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment) เช่น

๒.๑) การเปิดเผยข้อมูล ข้อมูลเปิดภาครัฐ หมายถึง ข้อมูลของรัฐบาลที่ถูกเปิดเผยผ่านช่องทางออนไลน์ เพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าถึงนำไปใช้ต่อหรือแจกจ่ายได้โดยปราศจากข้อจำกัดใดๆ (องค์การสหประชาชาติ, ๒๐๑๖) รัฐบาลเปิด คือ วัฒนธรรมการกำกับดูแลที่ส่งเสริมหลักการของความโปร่งใส ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในอันที่จะสนับสนุนประชาธิปไตยโดยรวม (OECD, 2017) และลักษณะของข้อมูลที่เปิดเผย (Open Data) เช่น (๑) ข้อมูลถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ (Complete) (๒) เป็นข้อมูลพื้นฐานไม่ถูกปรุงแต่ง (Primary) (๓) อยู่ในเวลาที่เหมาะสมเพื่อรักษาคุณภาพของข้อมูล (Timely) (๔) สะดวกในการเข้าถึง (Accessible) (๕) สามารถนำไปใช้ประโยชน์โดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์สามารถประมวลผลได้ (Machine Process able) (๖) ต้องเปิดเผยโดยไม่เลือกปฏิบัติ (Non-discriminatory) (๗) ต้องไม่มีลิขสิทธิ์ (Non-proprietary) (๘) ทุกคนมีสิทธิใช้ข้อมูลได้ (License-free) คุณลักษณะของข้อมูลเปิด (World Wide Web Foudation, 2015)

๒.๒) การจัดทำแนวปฏิบัติที่ดี เพื่อเป็นมาตรการควบคุมความเสี่ยงการเรียก-รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดไม่ว่าเพื่อตนเองหรือผู้อื่น หรือผลประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ เช่น ไม่รับสินบนสินน้ำใจ และไม่เรียกร้อยผลประโยชน์รวมถึงการก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน จากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของกระบวนการที่ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต โดยต้องเป็นมาตรการที่เป็นผลมาจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเฉพาะกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต แนวปฏิบัติต้องสอดคล้องกับลักษณะงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง (ต้องไม่เป็นนโยบาย มาตรการ คู่มือ หรือแนวทางที่ประกาศในภาพรวมของหน่วยงานที่ไม่มีการระบุเฉพาะเจาะจงสำหรับเจ้าหน้าที่ประเภทที่มีความเสี่ยงสูงชัดเจน)

๓) การควบคุม การตรวจสอบ (Monitoring Control) การออกแบบระบบตรวจสอบเฝ้าระวัง (MONITORING SYSTEM) วงรอบการติดตามผลและ/หรือรอบการสุ่มตรวจสอบ ตรวจสอบอะไร ใครเป็นผู้ตรวจสอบ เป็นระยะตั้งแต่เริ่มจนถึงสิ้นสุดโครงการ/การตรวจแบบไม่แจ้งล่วงหน้า (Surprise check) หรือการวางระบบในการตรวจสอบถ่วงดุล (Check and Balance) การแบ่งแยกหน้าที่เพื่อลดช่องทางการเกิดการทุจริตตามหลัก ๓-Lines of Denfense ระบบการตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability System) เป็นต้น

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้นำวิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาในขั้นตอนหลัก ๕ ขั้นตอน มาเป็นกรอบแนวทางการดำเนินการ โดยได้ประยุกต์ใช้แนวความคิดการบริหารจัดการความเสี่ยงตามหลักสากล ซึ่งประกอบด้วย แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงตามแนวของ Committee of Sponsoring Organization of the Treadway Commission (COSO) เพื่อให้บุคลากรได้ตระหนักถึงความสำคัญในการป้องกัน ควบคุม และบรรเทาความผิดพลาดหรือลดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจส่งผลกระทบต่อหน่วยงาน ในอนาคต โดยก่อนทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตได้ทำการคัดเลือกงานหรือกระบวนการจากภารกิจ ในแต่ละประเภทที่จะทำการประเมิน ซึ่งได้มีการจำแนกและกำหนดขอบเขตของการประเมินความเสี่ยง การทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ออกเป็น ๒ ด้าน คือ ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ และด้านการใช้จ่าย งบประมาณ/การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารงานบุคคล อนึ่ง สำหรับความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับ การอนุมัติ อนุญาต สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาไม่มีความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นการรับสินบนใน กระบวนการอนุมัติ อนุญาต เนื่องจากไม่มีภารกิจการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ และเมื่อคัดเลือกแล้วได้ทำการ คัดเลือกกระบวนการของประเภทด้านนั้น ๆ โดยเฉพาะการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต และ จัดเตรียมข้อมูลขั้นตอนการปฏิบัติงาน หรือแนวทาง หลักเกณฑ์ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการ วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งนำไปสู่การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอน ดังนี้

๓.๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้นำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์การปฏิบัติงานของกระบวนการที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต โดยในขั้นตอน การปฏิบัติงานนั้น ย่อมประกอบไปด้วยขั้นตอนย่อยในการระบุความเสี่ยง ซึ่งตอนที่ ๑ ได้ทำการระบุ ความเสี่ยง อธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และในการประเมินได้คำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยง หรือโอกาสเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่า มีความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการดำเนินงานที่ไม่ได้อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมี มาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้ว

จากนั้น จึงได้นำข้อมูลการดำเนินการค้นหากระบวนการซึ่งเป็นภารกิจงานหลักของหน่วยงาน ที่มีความเสี่ยงการทุจริตจากการระดมความคิดเห็นร่วมกันระหว่างผู้เกี่ยวข้องผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการ มาทำการระบุความเสี่ยง เพื่อทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต (คัดเลือกกระบวนการ/งานในภารกิจ ที่มีโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต) โดยความเสี่ยงจะประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ที่มุ่งเน้นการควบคุมความเสี่ยง ที่อาจส่งผลกระทบต่อองค์กรตามกรอบการประเมินความเสี่ยง มาลงในประเภทของความเสี่ยง ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่เคยเกิดหรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือ ไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor)

ตารางระบุความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknown Factor
ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ			
๑	การใช้ดุลพินิจในการอนุมัติ หรือ ยกเว้นระเบียบ ที่เอื้อประโยชน์ หรือมีผลประโยชน์ทับซ้อน		X
๒	การใช้อำนาจหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์/การให้และการรับของขวัญสินน้ำใจ เพื่อหวังความก้าวหน้า		X
๓	การกำหนด TOR/คุณลักษณะของสินค้าหรือบริการที่มีลักษณะใกล้เคียงกับคุณลักษณะของสินค้าหรือบริการของบริษัทใดบริษัทหนึ่ง หรือมีคุณภาพสูงหรือมูลค่าสูงเกินความจำเป็น ทำให้ไม่เกิดความคุ้มค่า การใช้งบประมาณภาครัฐ		X
๔	การเลื่อนตำแหน่งขึ้นอย่างไม่เป็นธรรม หรือ การโยกย้ายข้าราชการอย่างไม่เป็นธรรม		X
ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ/การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารงานบุคคล			
๕	เบิกเงินราชการเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก		X
๖	ยักยอกเงินหลวง ปลอมแปลงเอกสารในการเบิกจ่าย		X
๗	การใช้ดุลพินิจในการเลือกวิธีการจัดซื้อ จัดจ้าง		X
๘	การเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้องในการจัดซื้อ จัดจ้าง		X
๙	ผู้บริหาร ข้าราชการและบุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนและการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งอาจส่งผลต่อการบริหารทรัพยากร		X

ที่	โอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknown Factor
๑๐	การเบียดบังเวลา/วัสดุครุภัณฑ์/ทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ในเรื่องส่วนตัว		X
๑๑	การเลือกปฏิบัติในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ เช่น สมาชิกรัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา และประชาชน โดยไม่เสมอภาค เนื่องจากความสัมพันธ์หรือผลประโยชน์ส่วนตน		X
๑๒	บุคลากรและเจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชกฤษฎีกา กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ การฝึกอบรม การจัดงาน การประชุมระหว่างประเทศ และระเบียบอื่น ๆ ทำให้การเบิกจ่ายงบประมาณที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบ	X	
๑๓	มีการให้หรือรับของขวัญ การเลี้ยงรับรองคู่สัญญา หรือประโยชน์อื่นใด ในโอกาสต่าง ๆ เพื่อเอื้อประโยชน์		X
๑๔	การตรวจการจ้าง กรรมการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบงานไม่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ทำให้งานขาดคุณภาพ		X
๑๕	การจัดซื้อจัดจ้างการเช่าสายนำสัญญาณความเร็วสูง (Leased Line) ที่มีวงเงินสูงสุดประจำปีงบประมาณ		X

๓.๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้นำข้อมูลจากตารางระบุความเสี่ยงในขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยงมาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตออกตามรายสีไฟจราจร เขียว เหลือง ส้ม แดง โดยระบุสถานะของความเสี่ยงในช่องสีไฟจราจร ซึ่งการวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง มีรายละเอียดดังนี้

ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว เข้ม	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	การใช้ดุลพินิจในการอนุมัติ หรือ ยกเว้นระเบียบ ที่เอื้อประโยชน์หรือมีผลประโยชน์ทับซ้อน			X	
๒	การใช้อำนาจหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์/การให้และการรับของขวัญสินน้ำใจ เพื่อหวังความก้าวหน้า			X	
๓	การกำหนด TOR/คุณลักษณะของสินค้าหรือบริการที่มีลักษณะใกล้เคียงกับคุณลักษณะของสินค้าหรือบริการของบริษัทใดบริษัทหนึ่ง หรือมีคุณภาพสูงหรือมูลค่าสูงเกินความจำเป็น ทำให้ไม่เกิดความคุ้มค่าการใช้งบประมาณภาครัฐ			X	
๔	การเลื่อนตำแหน่งขึ้นอย่างไม่เป็นธรรม หรือ การโยกย้ายข้าราชการอย่างไม่เป็นธรรม			X	
๕	เบิกเงินราชการเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก			X	
๖	ยกยอกเงินหลวง ปลอมแปลงเอกสารในการเบิกจ่าย			X	
๗	การใช้ดุลพินิจในการเลือกวิธีการจัดซื้อ จัดจ้าง			X	
๘	การเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้องในการจัดซื้อ จัดจ้าง			X	
๙	ผู้บริหาร ข้าราชการ และบุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนและการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งอาจส่งผลต่อการบริหารทรัพยากร			X	

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว เข้ม	เหลือง	ส้ม	แดง
๑๐	การเบียดบังเวลา/วัสดุครุภัณฑ์/ทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ในเรื่องส่วนตัว			X	
๑๑	การเลือกปฏิบัติในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ เช่น สมาชิก รัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา และประชาชน โดยไม่เสมอภาค เนื่องจากความสัมพันธ์หรือผลประโยชน์ส่วนตัว				X
๑๒	บุคลากรและเจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชกฤษฎีกา กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ การฝึกอบรม การจัดงาน การประชุม ระหว่างประเทศ และระเบียบอื่น ๆ ทำให้การเบิกจ่ายงบประมาณที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบ				X
๑๓	มีการให้หรือรับของขวัญ การเลี้ยงรับรองคู่สัญญา หรือประโยชน์อื่นใดในโอกาสต่าง ๆ เพื่อเอื้อประโยชน์			X	
๑๔	การตรวจการจ้าง กรรมการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบงานไม่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ทำให้งานขาดคุณภาพ			X	
๑๕	การจัดซื้อจัดจ้างการเช่าสายนำสัญญาณความเร็วสูง (Leased Line) ที่มีวงเงินสูงสุดประจำปีงบประมาณ		X		

หมายเหตุ ความหมายของสถานะโอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood) ตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

- **สถานะสีเขียว** : ความเสี่ยงระดับต่ำ หรือเป็นเหตุการณ์ไม่น่ามีโอกาสเกิด (ไม่เกิดขึ้นเลย)
- **สถานะสีเหลือง** : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวัง ในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้ หรือเป็นเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นน้อยมาก (น้อยกว่าร้อยละ ๓)
- **สถานะสีส้ม** : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงาน ภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ หรือเป็นเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นสูง (ร้อยละ ๕)
- **สถานะสีแดง** : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ หรือเป็นเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นสูงมาก (ร้อยละ ๑๐ ขึ้นไป)

๓.๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ที่มีสถานะความเสี่ยงระดับสูง จนถึงความเสี่ยงระดับสูงมากที่เป็น สีส้ม และสีแดง จากตารางแสดงสถานะความเสี่ยง ในขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง ที่มีค่า ๑ - ๓ คูณด้วย ระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีค่า ๑ - ๓ เช่นกัน ค่า ๑ - ๓ โดยมีเกณฑ์ในการ ให้ค่าระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง และระดับความรุนแรงของผลกระทบ ดังนี้

๑. ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการงานนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้น เป็น MUST หมายถึง มีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกัน ไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรม หรือขั้นตอนรองของกระบวนการงานนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรม หรือขั้นตอนนั้นเป็น SHOULD หมายถึงมีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

๒. ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาคราชการ ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือกระทบด้านการเรียนรู้ องค์กรความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตาราง SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ (หรือตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix))

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง		ระดับความรุนแรงของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น X รุนแรง
		ขั้นตอนหลัก	ขั้นตอนรอง	๑	๒	๓	
		MUST	SHOULD				
๑	การใช้ดุลพินิจในการอนุมัติ หรือ ยกเว้นระเบียบที่เอื้อประโยชน์หรือมีผลประโยชน์ทับซ้อน		ค่าควรเป็น ๑			X	๓
๒	การใช้อำนาจหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์/การให้ และการรับของขวัญสินน้ำใจ เพื่อหวังความก้าวหน้า		ค่าควรเป็น ๑	X			๑

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับ ความจำเป็น ของการเฝ้าระวัง		ระดับ ความรุนแรง ของผลกระทบ			ค่า ความเสี่ยง รวม จำเป็น X รุนแรง
		ขั้นตอน หลัก MUST	ขั้นตอน รอง SHOULD	๑	๒	๓	
๓	การกำหนด TOR/คุณลักษณะของสินค้าหรือบริการที่มีลักษณะใกล้เคียงกับคุณลักษณะของสินค้าหรือบริการของบริษัทใดบริษัทหนึ่ง หรือมีคุณภาพสูงหรือมูลค่าสูงเกินความจำเป็น ทำให้ไม่เกิดความคุ้มค่าการใช้งบประมาณภาครัฐ	ค่าควรเป็น ๒			X		๔
๔	การเลื่อนตำแหน่งขึ้นอย่างไม่เป็นธรรม หรือการโยกย้ายข้าราชการอย่างไม่เป็นธรรม	ค่าควรเป็น ๒			X		๔
๕	เบิกเงินราชการเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก	ค่าควรเป็น ๒			X		๔
๖	ยักยอกเงินหลวง ปลอมแปลงเอกสารในการเบิกจ่าย	ค่าควรเป็น ๒				X	๖
๗	การใช้ดุลพินิจในการเลือกวิธีการจัดซื้อ จัดจ้าง		ค่าควรเป็น ๑	X			๑
๘	การเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้องในการจัดซื้อ จัดจ้าง		ค่าควรเป็น ๑		X		๒
๙	ผู้บริหาร ข้าราชการ และบุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน และการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการบริหารทรัพยากร	ค่าควรเป็น ๒			X		๔
๑๐	การเบียดบังเวลา/วัสดุครุภัณฑ์/ทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ในเรื่องส่วนตัว	ค่าควรเป็น ๒			X		๔
๑๑	การเลือกปฏิบัติในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ เช่น สมาชิกวุฒิสภา บุคคลในวงงานวุฒิสภา และประชาชน โดยไม่เสมอภาค เนื่องจากความสัมพันธ์หรือผลประโยชน์ส่วนตน	ค่าควรเป็น ๓			X		๖

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับ ความจำเป็น ของการเฝ้าระวัง		ระดับ ความรุนแรง ของผลกระทบ			ค่า ความเสี่ยง รวม จำเป็น X รุนแรง
		ขั้นตอน หลัก MUST	ขั้นตอน รอง SHOULD	๑	๒	๓	
๑๒	บุคลากรและเจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชกฤษฎีกา กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ การฝึกอบรม การจัดงาน การประชุมระหว่างประเทศ และระเบียบอื่น ๆ ทำให้การเบิกจ่ายงบประมาณที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบ	ค่าควรเป็น ๓				X	๙
๑๓	มีการให้หรือรับของขวัญ การเลี้ยงรับรองคู่สัญญาหรือประโยชน์อื่นใดในโอกาสต่าง ๆ เพื่อเอื้อประโยชน์	ค่าควรเป็น ๒			X		๔
๑๔	การตรวจการจ้าง กรรมการกำกับ ติดตามตรวจรับงานไม่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ทำให้งานขาดคุณภาพ		ค่าควรเป็น ๑		X		๒

๓.๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assessment)

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตาราง SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ ในขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง มาทำการประเมินการควบคุม การทุจริต ว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพการจัดการ สอดส่อง เฝ้าระวังในงานปกติ) ซึ่งเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งเป็น ๓ ระดับ และการประเมินการควบคุมความเสี่ยงจะแบ่งเป็น ๕ ระดับ ดังนี้

คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
	ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
ดี จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กร ไม่มีผลเสียหายทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
พอใช้ จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
อ่อน จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบ ถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและ ยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง

จากตารางวิเคราะห์ความเสี่ยงข้างต้น ได้จำแนกระดับความเสี่ยงของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ออกเป็น ๓ ระดับ คือ สูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง และค่อนข้างต่ำ โดยสามารถสรุปข้อมูลการประเมิน การควบคุมความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริต ดังนี้

ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
๑. การใช้ดุลพินิจในการอนุมัติ หรือ ยกเว้น ระเบียบฯ ที่เอื้อประโยชน์หรือมีผลประโยชน์ทับซ้อน ค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) = ๓	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	-	-

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
๒. การใช้อำนาจหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์/ การให้และการรับของขวัญสินน้ำใจ เพื่อหวังความก้าวหน้า ค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) = ๑	อ่อน	ค่อนข้างต่ำ	-	-
๓. การกำหนด TOR/คุณลักษณะของ สินค้าหรือบริการที่มีลักษณะใกล้เคียงกับ คุณลักษณะของสินค้าหรือบริการของ บริษัทใดบริษัทหนึ่ง หรือมีคุณภาพสูงหรือ มูลค่าสูงเกินความจำเป็น ทำให้ไม่เกิด ความคุ้มค่าการใช้งบประมาณภาครัฐ ค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) = ๒	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	-	-
๔. การเลื่อนตำแหน่งขึ้นอย่างไม่เป็นธรรม หรือการโยกย้ายข้าราชการอย่างไม่เป็นธรรม ค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) = ๑	พอใช้	-	ปานกลาง	-
๕. เบิกเงินราชการเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก ค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) = ๔	อ่อน	-	-	ค่อนข้างสูง
๖. ยักยอกเงินหลวง ปลอมแปลงเอกสาร ในการเบิกจ่าย ค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) = ๖	พอใช้	-	-	ค่อนข้างสูง
๗. การใช้ดุลพินิจในการเลือกวิธีการจัดซื้อ จัดจ้าง ค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) = ๑	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	-	-

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
๘. การเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้อง ในการจัดซื้อ จัดจ้าง ค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) = ๒	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	-	-
๙. ผู้บริหาร ข้าราชการ และบุคลากร ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ผลประโยชน์ทับซ้อนและการป้องกัน ผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งอาจส่งผลต่อการบริหารทรัพยากร ค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) = ๔	พอใช้	-	ปานกลาง	-
๑๐. การเบียดบังเวลา/วัสดุครุภัณฑ์/ ทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ในเรื่องส่วนตัว ค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) = ๔	อ่อน	-	-	ค่อนข้างสูง
๑๑. การเลือกปฏิบัติในการให้บริการ แก่ผู้รับบริการ เช่น สมาชิกวุฒิสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา และประชาชน โดยไม่เสมอภาค เนื่องจากความสัมพันธ์ หรือผลประโยชน์ส่วนตน ค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) = ๖	อ่อน	-	-	สูง
๑๒. บุคลากรและเจ้าหน้าที่ขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชกฤษฎีกา กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่าย ในการเดินทางไปราชการ การฝึกอบรม การจัดงาน การประชุมระหว่างประเทศ และระเบียบอื่น ๆ ทำให้การเบิกจ่าย งบประมาณที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบ ค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) = ๙	พอใช้	-	-	ค่อนข้างสูง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
๑๓. มีการให้หรือรับของขวัญ การเลี้ยงรับรอง คู่สัญญา หรือประโยชน์อื่นใดในโอกาสต่าง ๆ เพื่อเอื้อประโยชน์ ค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) = ๔	อ่อน	-	ปานกลาง	-
๑๔. การตรวจการจ้าง กรรมการกำกับ ติดตาม ตรวจรับงานไม่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ทำให้งานขาดคุณภาพ ค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) = ๒	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	-	-

หมายเหตุ ๑. นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต โดยการวิเคราะห์จากคุณภาพการจัดการขององค์กรกับความเสียหาย เรื่องที่ทำการประเมิน (ดี/พอใช้/อ่อน) เพื่อประเมินว่า ความเสี่ยงการทุจริตมีค่าความเสี่ยงอยู่ระดับใด จะได้นำไปบริหารจัดการความเสี่ยง ตามความรุนแรงของความเสี่ยง

๒. ระดับค่าการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

- สูง = ระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ จำเป็นต้องเร่งจัดการแก้ไขความเสี่ยงทันที
- ค่อนข้างสูง = ระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ โดยต้องจัดการความเสี่ยงเพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ต่อไป
- ปานกลาง = ระดับที่ยอมรับความเสี่ยงได้ แต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง เพื่อป้องกันไม่ให้ความเสี่ยงเคลื่อนไปในระดับที่ยอมรับไม่ได้
- ค่อนข้างต่ำ = ระดับที่ยอมรับความเสี่ยงได้ โดยไม่ต้องควบคุมความเสี่ยง และไม่ต้องมีการจัดการเพิ่มเติม

๓.๕ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk – Control Matrix Assessment จากตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยงในขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง ที่ค่าความเสี่ยงอยู่ในช่องค่าความเสี่ยงอยู่ในระดับ สูง ค่อนข้างสูง และปานกลาง มาทำการกำหนดมาตรการป้องกันการทุจริตตามลำดับความรุนแรง เพื่อกำหนดเป็นมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ตารางมาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ที่	รูปแบบ พฤติการณ์ ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต
๑	การเลื่อนตำแหน่งขึ้นอย่างไม่เป็นธรรม หรือการโยกย้ายข้าราชการอย่างไม่เป็นธรรม	<p>๑. จัดทำ/ปรับปรุง/เผยแพร่คู่มือปฏิบัติงานและหลักเกณฑ์หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจน</p> <p>๒. มีการจัดทำแผนป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โดยมีแผนการดำเนินงานอย่างชัดเจนและเผยแพร่ เพื่อป้องกันการทุจริตและความเสี่ยงในการปฏิบัติหน้าที่</p> <p>๓. จัดทำ/ปรับปรุง/เผยแพร่แผนพัฒนาบุคลากร (HR)</p> <p>๔. มีการสำรวจความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการดังกล่าว</p> <p>ระยะเวลาดำเนินการ : ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗/ต่อเนื่อง</p> <p>งบประมาณ : ใช้งบประมาณ/ไม่ใช้งบประมาณ</p> <p>ผู้รับผิดชอบ : หน่วยงานภายในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา</p>
๒	เบิกเงินราชการเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก	<p>๑. ทบทวนซักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการเบิกจ่ายทางการเงินให้แก่บุคลากรของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ และแนวทางการเบิกเงินราชการอย่างเคร่งครัด</p> <p>๒. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ ข้าราชการ และบุคลากร ให้ปฏิบัติตามระเบียบ หลักเกณฑ์ และแนวทางการเบิกเงินราชการอย่างเคร่งครัด</p> <p>๓. ควบคุม กำกับ ดูแลให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการเบิกเงินราชการตามระเบียบ จัดทำรายงานสรุปการเบิกเงินราชการรายไตรมาส และเสนอให้หัวหน้าส่วนราชการ/ผู้รับผิดชอบรับทราบทุกครั้ง</p> <p>ระยะเวลาดำเนินการ : ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗/ต่อเนื่อง</p> <p>งบประมาณ : ใช้งบประมาณ/ไม่ใช้งบประมาณ</p> <p>ผู้รับผิดชอบ : หน่วยงานภายในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา</p>

ที่	รูปแบบ พฤติการณ์ ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต
๓	ยักยอกเงินหลวง ปลอมแปลงเอกสาร ในการเบิกจ่าย	<p>๑. ทบทวนซักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการเบิกจ่ายทางการเงิน ให้แก่บุคลากรของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ และแนวทางการเบิกเงินราชการอย่างเคร่งครัด</p> <p>๒. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการ และบุคลากรสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาปฏิบัติตามระเบียบการเบิกจ่ายการเงินและการคลัง อย่างเคร่งครัด</p> <p>๓. ซักซ้อมความเข้าใจวินัยข้าราชการ และควบคุม กำกับ ดูแล ข้าราชการ และบุคลากรสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาให้ปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด</p> <p>๔. มีการจัดการเบิก - จ่ายเงินผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์</p> <p>ระยะเวลาดำเนินการ : ปิงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗/ต่อเนื่อง งบประมาณ : ใช้งบประมาณ/ไม่ใช้งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ : หน่วยงานภายในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา</p>
๔	ผู้บริหาร ข้าราชการ และบุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนและการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการบริหารทรัพยากร	<p>๑. มีกิจกรรมในการปลูกจิตสำนึกและสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องการป้องกันการทุจริตและผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน</p> <p>๒. มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน</p> <p>ระยะเวลาดำเนินการ : ปิงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗/ต่อเนื่อง งบประมาณ : ใช้งบประมาณ/ไม่ใช้งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ : หน่วยงานภายในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา</p>
๕	การเบียดบังเวลา/วัสดุ ครุภัณฑ์/ทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ในเรื่องส่วนตัว	<p>๑. มีการควบคุม กำกับดูแลบุคลากรในสังกัดให้ปฏิบัติราชการตามแนวทางหนังสือเวียนของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาที่กำหนดการปฏิบัติเกี่ยวกับเวลาเข้าออกการปฏิบัติราชการ การลา และการขออนุญาตออกนอกสถานที่ในเวลาปฏิบัติราชการ</p> <p>๒. มีการซ้อมความเข้าใจการจัดทำบัญชีควบคุมการเบิกจ่ายพัสดุ ครุภัณฑ์อย่างสม่ำเสมอ</p> <p>๓. มีกระบวนการสร้างจิตสำนึก จากค่านิยม/วัฒนธรรมองค์การอย่างต่อเนื่อง</p> <p>ระยะเวลาดำเนินการ : ปิงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗/ต่อเนื่อง งบประมาณ : ใช้งบประมาณ/ไม่ใช้งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ : หน่วยงานภายในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา</p>

ที่	รูปแบบ พฤติการณ์ ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต
๖	การเลือกปฏิบัติในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ เช่น สมาชิกรัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา และประชาชน โดยไม่เสมอภาค เนื่องจากความสัมพันธ์หรือผลประโยชน์ส่วนตน	<p>๑. มีการควบคุม กำกับดูแลบุคลากรในสังกัดในการให้บริการแก่ผู้บริการ เช่น สมาชิกรัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา ประชาชน ด้วยความเสมอภาค</p> <p>๒. มีแบบประเมินผลความพึงพอใจหรือการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา</p> <p>๓. มีช่องทางการรับเรื่องร้องเรียน และสถิติการให้บริการ/การปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร</p> <p>ระยะเวลาดำเนินการ : ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗/ต่อเนื่อง งบประมาณ : ใช้งบประมาณ/ไม่ใช้งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ : หน่วยงานภายในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา</p>
๗	บุคลากรและเจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชกฤษฎีกา กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ การฝึกอบรม การจัดงาน การประชุมระหว่างประเทศ และระเบียบอื่น ๆ ทำให้การเบิกจ่ายงบประมาณที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบ	<p>๑. เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชกฤษฎีกา กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ การฝึกอบรม การจัดงานและการประชุมระหว่างประเทศ และระเบียบอื่น ๆ</p> <p>๒. เผยแพร่เอกสารเกี่ยวกับพระราชกฤษฎีกา กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ การฝึกอบรม การจัดงาน และการประชุมระหว่างประเทศ และระเบียบอื่น ๆ</p> <p>ระยะเวลาดำเนินการ : ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗/ต่อเนื่อง งบประมาณ : ใช้งบประมาณ/ไม่ใช้งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ : หน่วยงานภายในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา</p>
๘	มีการให้หรือรับของขวัญ การเลี้ยงรับรองคู่สัญญา หรือประโยชน์อื่นใด ในโอกาสต่าง ๆ เพื่อเอื้อประโยชน์	<p>๑. มีเจตนารมณ์นโยบายการรับ/ให้ของขวัญจากการปฏิบัติหน้าที่</p> <p>๒. มีการสร้างวัฒนธรรมและกำหนดมาตรการภายในเพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต</p> <p>๓. มีการเผยแพร่มาตรการภายในเพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต</p> <p>ระยะเวลาดำเนินการ : ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗/ต่อเนื่อง งบประมาณ : ใช้งบประมาณ/ไม่ใช้งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ : หน่วยงานภายในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา</p>

๔.๑ การขับเคลื่อนมาตรการป้องกันการทุจริตสู่การปฏิบัติ

จากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต และการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต โดยกำหนดมาตรการป้องกันการทุจริต ตามที่ได้ดำเนินการคัดเลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุด จากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk – Control Matrix Assessment มาทำการวิเคราะห์มาตรการป้องกันการทุจริตตามลำดับความรุนแรง เพื่อกำหนดเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตที่ครอบคลุมภารกิจที่มีประเด็นความเสี่ยงของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ซึ่งแสดงใน ส่วนที่ ๓ ของแผนบริหารความเสี่ยง ตามตารางมาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ในฐานะหน่วยงานของรัฐถือเป็นภารกิจสำคัญประการหนึ่ง ที่ต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินการขับเคลื่อนกระบวนการป้องกันการทุจริตให้ประสบผลสำเร็จ และสร้างบุคลากรที่มีทัศนคติ ไม่ยอม ไม่ทน และไม่นิ่งเฉยต่อการทุจริตในทุกรูปแบบ จึงได้ดำเนินการให้เชื่อมโยง สอดคล้องกับความเสี่ยงที่ประเมินไว้ โดยการนำมาตรการป้องกันการทุจริตมาจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือ ในการขับเคลื่อนการป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ซึ่งได้มีการศึกษาวิเคราะห์ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ แผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) และแผนปฏิรูปราชการสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ตลอดจนรายงานผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงและป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ และผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ที่ถือเป็นข้อมูลสำคัญที่ได้นำมาวิเคราะห์ และใช้เป็นข้อมูลประกอบในการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

อนึ่ง จากการศึกษาวิเคราะห์แผนระดับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผลการดำเนินการที่ผ่านมา พบว่า แผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ควรยังคงมุ่งเน้นในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ และการสื่อสารเพื่อเสริมสร้างการรับรู้และ สร้างทัศนคติของบุคลากรของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาในทุกระดับเกี่ยวกับการไม่ยอมรับการทุจริต เพื่อเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตขึ้นภายในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา นอกจากนี้ ยังควรกำหนด ตัวชี้วัดที่สามารถสะท้อนผลสำเร็จของการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการดังกล่าว ให้เห็นถึงความก้าวหน้า และพัฒนาการทางทัศนคติของบุคลากร โดยมีพฤติกรรมที่ไม่ยอมรับ ไม่ยอมทน และไม่นิ่งเฉยต่อการทุจริต ที่เกิดขึ้นภายในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ดังนั้น สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจึงกำหนดรายละเอียดแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ดังนี้

๔.๒ แนวทางการดำเนินการ

๑. การเสริมสร้างความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริต หรือมาตรฐานจริยธรรม หรือธรรมาภิบาล

๒. การกำหนดมาตรการหรือส่งเสริมมาตรฐานจริยธรรม หรือธรรมาภิบาลในการป้องกันการทุจริตภายในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๔.๓ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเสริมสร้างส่งเสริมการรับรู้ และทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับการไม่ยอมรับ ไม่ทน และไม่นิ่งเฉย ต่อการทุจริต หรือมาตรฐานจริยธรรม หรือธรรมาภิบาลให้กับบุคลากรของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๒. เพื่อกำหนดมาตรการในการป้องกันการทุจริตหรือมาตรฐานจริยธรรม หรือธรรมาภิบาล ภายในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๓. เพื่อขับเคลื่อนกระบวนการป้องกันการทุจริต หรือมาตรฐานจริยธรรม หรือธรรมาภิบาล ให้ประสบผลสำเร็จ และสร้างบุคลากรที่มีทัศนคติ ไม่ยอม ไม่ทน และไม่นิ่งเฉย ต่อการทุจริตในทุกรูปแบบ

๔.๔ เกณฑ์การประเมิน

การประเมินความสำเร็จ ให้พิจารณาความก้าวหน้าในการดำเนินงานหรือการบรรลุเป้าหมาย ของโครงการ/กิจกรรมที่กำหนดในแผน โดยจะประเมินผลในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ระดับ คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน
๑	โครงการบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการฯ แล้วเสร็จ คิดเป็นร้อยละ ๗๐
๒	โครงการบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการฯ แล้วเสร็จ คิดเป็นร้อยละ ๗๕
๓	โครงการบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการฯ แล้วเสร็จ คิดเป็นร้อยละ ๘๐
๔	โครงการบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการฯ แล้วเสร็จ คิดเป็นร้อยละ ๘๕
๕	โครงการบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการฯ แล้วเสร็จ คิดเป็นร้อยละ ๙๐

๔.๕ โครงการ/กิจกรรม

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้นำมาตรการป้องกันการทุจริต จากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต สู่การปฏิบัติในรูปของโครงการ/กิจกรรม จำนวน ๑๕ โครงการ/กิจกรรม ดังนี้

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
แนวทางการดำเนินการ ๑ : การเสริมสร้างความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริต หรือมาตรฐานจริยธรรม หรือธรรมาภิบาล		
๑	โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งในการบริหารงานบุคคล	สำนักบริหารงานกลาง
๒	โครงการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวินัยและโทษทางวินัย ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภาพร้อมกรณีตัวอย่าง	สำนักบริหารงานกลาง

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
๓	โครงการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ข้อเท็จจริงในงานที่ปฏิบัติ เพื่อให้สามารถเบิกจ่ายเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ	สำนักการคลังและงบประมาณ
๔	กิจกรรมการประชาสัมพันธ์มาตรฐานการปฏิบัติงานในการใช้ทรัพย์สินของราชการ และการตรวจสอบวัสดุและครุภัณฑ์ในแต่ละส่วนงานเป็นระยะ ให้บุคลากรถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดและกำกับให้มีการขออนุญาตในการยืมทรัพย์สินอย่างถูกต้อง	สำนักการคลังและงบประมาณ และสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
แนวทางการดำเนินการ ๒ : การกำหนดมาตรการหรือส่งเสริมมาตรฐานจริยธรรม หรือธรรมาภิบาล ในการป้องกันการทุจริตภายในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา		
๕	กิจกรรมการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารผ่านระบบสารสนเทศของหน่วยงาน (ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร) อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ เพื่อให้เป็นไปตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐	สำนักบริหารงานกลาง
๖	กิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการจัดทำแผนการดำเนินงาน และแผนการใช้จ่ายงบประมาณ หรือมีส่วนร่วมในกระบวนการกำกับ ติดตามแผนการดำเนินงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ	สำนักการคลังและงบประมาณ
๗	โครงการถอดบทเรียนการขับเคลื่อนสู่การเป็นองค์กรต้นแบบ ด้านคุณธรรมและความโปร่งใสเพื่อสร้างประสิทธิผลและแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ	สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล
๘	โครงการคัดเลือกบุคลากรผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมดีเด่นตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา และสำนักที่มีผลงานด้านการส่งเสริมตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาและความโปร่งใสของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล
๙	กิจกรรมการนำเข้าข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินการของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาลงบนแอปพลิเคชัน จันทรာ	สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
๑๐	กิจกรรมการสำรวจความพึงพอใจในการให้บริการเพื่อนำผลการสำรวจมาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานหรือการให้บริการ	สำนักนโยบายและแผน

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
๑๑	<p>กิจกรรมการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะที่เป็นปัจจุบัน (Open Data Integrity and Transparency Assessment: OIT) บนเว็บไซต์ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเปิดเผยข้อมูล (ข้อมูลพื้นฐาน การบริหารงาน การบริหารเงินงบประมาณ การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล และการส่งเสริมความโปร่งใส) - การป้องกันการทุจริต (การดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริต และมาตรการภายในเพื่อป้องกันการทุจริต) 	<p>สำนักนโยบายและแผน (ผู้รายงาน)</p> <p>และ</p> <p>สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร</p>
๑๒	<p>กิจกรรมการเผยแพร่รณรงค์เกี่ยวกับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินการของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ตามเกณฑ์การประเมิน Integrity & Transparency Assessment: ITA</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดทำสื่อมัลติมีเดีย - เผยแพร่องค์ความรู้ผ่านช่องทางที่ทันสมัยและเข้าถึงง่าย 	<p>สำนักนโยบายและแผน (ผู้รายงาน)</p> <p>และ</p> <p>สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร</p>
๑๓	<p>กิจกรรมการเปิดโอกาสให้เครือข่าย/ประชาชนกลุ่มเป้าหมายเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข</p>	<p>สำนักประชาสัมพันธ์</p> <p>และ</p> <p>สำนักที่มีบุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนร่วม</p>
๑๔	<p>กิจกรรมการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน และการให้บริการ โดยมุ่งเน้นการอำนวยความสะดวกการลดขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิบัติงาน เพื่อให้ผู้มาติดต่อหรือรับบริการได้รับบริการที่รวดเร็วกว่าที่ผ่านมา</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดทำ/ทบทวน/เผยแพร่คู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ (ทุกสำนัก) - จัดทำ/ทบทวนคู่มือหรือมาตรฐานการให้บริการผู้รับบริการภายนอก (เฉพาะสำนักที่มีภารกิจสำคัญให้บริการผู้รับบริการภายนอก) 	<p>ทุกสำนัก</p>
๑๕	<p>กิจกรรมการประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันในการยกระดับการขับเคลื่อนมาตรฐานองค์กรต้นแบบด้านคุณธรรม ความโปร่งใส การป้องกันการทุจริต สำนักงานสุจริต ระบบการบริหารงานคุณภาพ และสิ่งแวดล้อม</p> <ul style="list-style-type: none"> - การประกาศเจตนารมณ์ร่วมกัน/เจตนารมณ์ No Gift Policy - การสร้างวัฒนธรรม No Gift Policy - การรายงานผลตามนโยบาย No Gift Policy และหรือรายงานการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา ตามมาตรา ๑๒๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ 	<p>ทุกสำนัก</p>

๔.๖ รายละเอียดโครงการ/กิจกรรม

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย/การดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
แนวทางการดำเนินการ ๑ : การเสริมสร้างความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริต			
๑	โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งในการบริหารงานบุคคล	<p>วัตถุประสงค์ : เพื่อให้บุคลากรของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรบุคคลสมัยใหม่อย่างถูกต้อง</p> <p>เป้าหมาย :</p> <p>ตัวชี้วัดผลผลิต มีการชี้แจง หรือจัดทำแนวทาง หรือคู่มือ เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรบุคคลสมัยใหม่ อย่างน้อย ๑ ครั้ง/ฉบับ</p> <p>ตัวชี้วัดผลลัพธ์ ร้อยละ ๘๐ ของจำนวนกลุ่มเป้าหมาย ได้นำความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรบุคคลใหม่ ไปปรับใช้ในส่วนที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้มีผลการปฏิบัติราชการที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (คะแนนผลการปฏิบัติงาน (PMS) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐)</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย : ผู้บริหาร และบุคลากรของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา</p> <p>พื้นที่ดำเนินการ : สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา</p> <p>ระยะเวลาดำเนินการ : เมษายน - กันยายน ๒๕๖๗</p> <p>งบประมาณ : ๑๐,๐๐๐ บาท</p>	สำนักบริหารงานกลาง
๒	โครงการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวินัยและโทษทางวินัย ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภาพร้อมกรณีตัวอย่าง	<p>วัตถุประสงค์ :</p> <p>๑. เพื่อให้บุคลากรของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวินัยข้าราชการ หลักเกณฑ์ และวิธีการดำเนินการทางวินัย การป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ และลดผลประโยชน์ทับซ้อน การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมให้แก่บุคลากร รวมทั้งกฎหมาย กฎและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งกรณีตัวอย่างการกระทำผิดวินัย การทุจริตประพฤติมิชอบและผลประโยชน์ทับซ้อน สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง</p> <p>๒. เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ และพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐</p> <p>๓. เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดี และเป็นการป้องกันมิให้เกิด</p>	สำนักบริหารงานกลาง

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย/การดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
		<p>การกระทำผิดวินัย และเป็นการป้องกันมิให้เกิดการทุจริต และประพฤติมิชอบ</p> <p>๔. เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค ในการปฏิบัติราชการ</p> <p>เป้าหมาย :</p> <p>ตัวชี้วัดผลผลิต</p> <p>๑. มีการจัดกิจกรรมชี้แจง อภิปราย เพื่อให้บุคลากร มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับวินัยข้าราชการ หลักเกณฑ์ และวิธีการดำเนินการทางวินัย การป้องกันและปราบปราม การทุจริตประพฤติมิชอบ และลดผลประโยชน์ทับซ้อน การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมให้แก่บุคลากร รวมทั้ง กฎหมาย กฎและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งกรณี ตัวอย่างการกระทำผิดวินัย การทุจริตประพฤติมิชอบและ ผลประโยชน์ทับซ้อน จำนวน ๑ ครั้ง</p> <p>๒. มีการจัดกิจกรรมชี้แจง อภิปราย เพื่อให้บุคลากร มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสาร ของราชการ จำนวน ๑ ครั้ง</p> <p>ตัวชี้วัดผลลัพธ์</p> <p>ร้อยละ ๙๒ ของจำนวนกลุ่มเป้าหมายได้นำความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวินัยและการดำเนินการทางวินัย และ ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ ไปปรับใช้ในการปฏิบัติงาน</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย :</p> <p>๑. ผู้อำนวยการสำนักทุกสำนักและผู้บังคับบัญชาในกลุ่ม ตรวจสอบภายในหรือผู้แทน จำนวน ๑๙ คน</p> <p>๒. ผู้แทนจากสำนักต่าง ๆ สำนักละ ๓ คน จำนวน ๑๘ สำนัก</p> <p>๓. บุคลากรกลุ่มงานวินัยและเสริมสร้างงานวินัย</p> <p>พื้นที่ดำเนินการ : สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา</p> <p>ระยะเวลาดำเนินการ : ตุลาคม ๒๕๖๖ – พฤษภาคม ๒๕๖๗</p> <p>งบประมาณ : ๑๐,๐๐๐ บาท</p>	
๓	โครงการพัฒนา ทักษะการคิด วิเคราะห์ข้อเท็จจริง ในงานที่ปฏิบัติ เพื่อให้สามารถเบิก	<p>วัตถุประสงค์ :</p> <p>๑. เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์ ในการแยก ประเด็นการขออนุมัติเบิกจ่ายให้ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง มีความเข้าใจที่ถูกต้องตามระเบียบของทางราชการที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๒. เพื่อชักชวนทำความเข้าใจในแนวทางการเบิกจ่ายเงิน</p>	สำนักการคลัง และงบประมาณ

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย/การดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
	จ่ายเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ	<p>รวมถึงกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวกับงานด้านการคลังให้กับผู้ที่ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องให้มีความเข้าใจที่ถูกต้อง</p> <p>๓. เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยสะท้อนสภาพปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากการปฏิบัติงานด้านการคลัง</p> <p>เป้าหมาย :</p> <p>ตัวชี้วัดผลผลิต ร้อยละ ๙๐ ของกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจต่อการแลกเปลี่ยนประสบการณ์สะท้อนสภาพปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากการปฏิบัติงานด้านการคลัง</p> <p>ตัวชี้วัดผลลัพธ์ ร้อยละ ๘๕ ของกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ มีความรู้ความเข้าใจในแนวทางการเบิกจ่ายเงินที่ถูกต้องเป็นไปตามระเบียบของทางราชการที่เกี่ยวข้อง</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย : ข้าราชการรัฐสภาสามัญ และพนักงานราชการของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๗ จำนวน ๓๐ คน</p> <p>พื้นที่ดำเนินการ : สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา</p> <p>ระยะเวลาดำเนินการ : เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๗</p> <p>งบประมาณ : ๖,๐๐๐ บาท</p>	
๔	กิจกรรมการประชาสัมพันธ์มาตรฐานการปฏิบัติงานในการใช้ทรัพย์สินของราชการ และการตรวจสอบวัสดุและครุภัณฑ์ในแต่ละส่วนงานเป็นระยะให้บุคลากรถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดและกำชับให้มีการขออนุญาตในการยืมทรัพย์สินอย่างถูกต้อง	<p>วัตถุประสงค์ : เพื่อประชาสัมพันธ์มาตรฐานการปฏิบัติงานในการใช้ทรัพย์สินของราชการ และการตรวจสอบวัสดุครุภัณฑ์ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา</p> <p>เป้าหมาย :</p> <p>ตัวชี้วัดผลผลิต</p> <p>๑. มีการประชาสัมพันธ์มาตรฐานการปฏิบัติงานในการใช้ทรัพย์สินของราชการ</p> <p>๒. มีการดำเนินเสริมสร้างกระบวนการตรวจสอบวัสดุและครุภัณฑ์ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา</p> <p>ตัวชี้วัดผลลัพธ์ มีรายงานผลการดำเนินกิจกรรม</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย : บุคลากรสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา</p> <p>พื้นที่ดำเนินการ : สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา</p> <p>ระยะเวลาดำเนินการ : ตุลาคม ๒๕๖๖ – มีนาคม ๒๕๖๗</p> <p>งบประมาณ : ไม่ขอรับการจัดสรรงบประมาณ</p>	<p>สำนักงานคลังและงบประมาณ</p> <p>และ</p> <p>สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร</p>

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย/การดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
แนวทางการดำเนินการ ๒ : การกำหนดมาตรการในการป้องกันการทุจริตภายในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา			
๕	กิจกรรมการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารผ่านระบบสารสนเทศของหน่วยงาน (ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร) อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ เพื่อให้เป็นไปตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐	วัตถุประสงค์ : ๑. เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ๒. เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ๓. เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป้าหมาย : ตัวชี้วัดผลผลิต มีการจัดทำข้อมูลสถิติผู้ใช้สิทธิขอข้อมูลข่าวสาร ตัวชี้วัดผลลัพธ์ มีรายงานสรุปผลการดำเนินกิจกรรม กลุ่มเป้าหมาย : บุคลากรภายใน ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และประชาชนทั่วไป พื้นที่ดำเนินการ : ณ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ระยะเวลาดำเนินการ : ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๖๗ งบประมาณ : ไม่ขอรับการจัดสรรงบประมาณ	สำนักบริหารงานกลาง
๖	กิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการจัดทำแผนการดำเนินงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ หรือมีส่วนร่วมในกระบวนการกำกับติดตามแผนการดำเนินงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ	วัตถุประสงค์ : เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรเกิดกระบวนการมีส่วนร่วม/รับรู้ในแผนการดำเนินงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เป้าหมาย : ตัวชี้วัดผลผลิต ๑. มีการประชาสัมพันธ์มาตรฐานการปฏิบัติงานในการใช้ทรัพย์สินของราชการ ๒. มีการดำเนินส่งเสริมการมีส่วนร่วมบุคลากรสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ตัวชี้วัดผลลัพธ์ มีรายงานผลการดำเนินกิจกรรม กลุ่มเป้าหมาย : บุคลากรสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา พื้นที่ดำเนินการ : ณ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ระยะเวลาดำเนินการ : ตุลาคม ๒๕๖๖ – มีนาคม ๒๕๖๗ งบประมาณ : ไม่ขอรับการจัดสรรงบประมาณ	สำนักการคลังและงบประมาณ

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย/การดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
๗	โครงการถอดบทเรียน การขับเคลื่อนสู่การ เป็นองค์กรต้นแบบ ด้านคุณธรรมและ ความโปร่งใสเพื่อ สร้างประสิทธิผล และแนวปฏิบัติที่ เป็นเลิศ	วัตถุประสงค์ : ๒.๑ เพื่อสร้างเวทีแลกเปลี่ยนความรู้และร่วมกันสร้าง องค์ความรู้ด้านคุณธรรมและความโปร่งใส ๒.๒ เพื่อสนับสนุนการสร้างฐานข้อมูลด้านคุณธรรมและ ความโปร่งใสเพื่อเผยแพร่ในศูนย์การเรียนรู้ดิจิทัลด้าน คุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เป้าหมาย : ตัวชี้วัดผลผลิต ร้อยละ ๘๐ ของกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วม โครงการเข้าร่วมแลกเปลี่ยนและถ่ายทอดความรู้ในการ ขับเคลื่อนสู่การเป็นองค์กรต้นแบบด้านคุณธรรมและความ โปร่งใส ตัวชี้วัดผลลัพธ์ ร้อยละ ๘๐ ของบุคลากรที่เข้าร่วม โครงการได้ร่วมกันจัดทำองค์ความรู้ที่ได้รับการถอดบทเรียน ในการขับเคลื่อนสู่การเป็นองค์กรต้นแบบด้านคุณธรรมและ ความโปร่งใสและนำเผยแพร่ในศูนย์การเรียนรู้ดิจิทัลด้าน คุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา กลุ่มเป้าหมาย : บุคลากรสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จำนวน ๑๐๐ คน พื้นที่ดำเนินการ : สถานที่ภายในกรุงเทพมหานคร ระยะเวลาดำเนินการ : มีนาคม – กันยายน ๒๕๖๗ งบประมาณ : ๙,๘๐๐ บาท	สำนักพัฒนา ทรัพยากรบุคคล
๘	โครงการคัดเลือก บุคลากรผู้มี คุณธรรมและ จริยธรรมดีเด่นตาม ประมวลจริยธรรม ข้าราชการรัฐสภา และสำนักที่มีผลงาน ด้านการส่งเสริมตาม ประมวลจริยธรรม ข้าราชการรัฐสภา และความโปร่งใส ของสำนักงาน เลขาธิการวุฒิสภา	วัตถุประสงค์ : ๑. เพื่อสร้างขวัญ กำลังใจให้แก่บุคลากรที่ประพฤติ ตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา ๒. เพื่อสนับสนุนให้เกิดหน่วยงานแบบอย่างในการส่งเสริม และยึดมั่นในประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาอย่าง เข้มแข็ง เป้าหมาย : ตัวชี้วัดผลผลิต ร้อยละ ๘๐ ของหน่วยงานในสังกัด สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาส่งบุคลากรและผลงานเข้าร่วม กิจกรรมคัดเลือกข้าราชการผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมดีเด่น ตัวชี้วัดผลลัพธ์ ร้อยละ ๘๕ ของบุคลากรที่ได้รับการ เสนอชื่อเป็นข้าราชการผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมดีเด่น มีขวัญกำลังใจในการประพฤติปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม ข้าราชการรัฐสภา และหน่วยงานที่ได้รับรางวัลมีความมุ่งมั่น	สำนักพัฒนา ทรัพยากรบุคคล

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย/การดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
		<p>ยึดหลักปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย : บุคลากรของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ที่ได้รับการเสนอชื่อเข้าร่วมการคัดเลือกเป็นข้าราชการผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมดีเด่น จำนวน ๓๘ คน</p> <p>พื้นที่ดำเนินการ : ณ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา</p> <p>ระยะเวลาดำเนินการ : ตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๖๗</p> <p>งบประมาณ : ๕๕,๔๐๐ บาท</p>	
๙	<p>กิจกรรมการนำเข้าสู่ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินการของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ลงบนแอปพลิเคชัน จันทรา</p>	<p>วัตถุประสงค์ :</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แนวทางการป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ๒. เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา <p>เป้าหมาย :</p> <p>ตัวชี้วัดผลผลิต มีการเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันตามเกณฑ์ที่กำหนดให้สาธารณะชนได้รับทราบ</p> <p>ตัวชี้วัดผลลัพธ์ มีการรายงานผลการเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันบนเว็บไซต์ของสำนักงานฯ</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย : บุคลากรภายใน บุคลากรภายนอก ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย</p> <p>พื้นที่ดำเนินการ : ณ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา</p> <p>ระยะเวลาดำเนินการ : ธันวาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๖๗</p> <p>งบประมาณ : ไม่ขอรับการจัดสรรงบประมาณ</p>	<p>สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร</p>
๑๐	<p>กิจกรรมการสำรวจความพึงพอใจในการให้บริการเพื่อนำผลการสำรวจมาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานหรือการให้บริการ</p>	<p>วัตถุประสงค์ : เพื่อเป็นการสำรวจความพึงพอใจในการให้บริการของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เพื่อนำปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานหรือการให้บริการ</p> <p>เป้าหมาย :</p> <p>ตัวชี้วัดผลผลิต การประเมินผลการสำรวจความพึงพอใจในการให้บริการ</p> <p>ตัวชี้วัดผลลัพธ์ มีการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานหรือการให้บริการ</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย : ผู้รับบริการกลุ่มเป้าหมายของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา</p> <p>พื้นที่ดำเนินการ : ณ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา</p> <p>ระยะเวลาดำเนินการ : ตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๖๗</p> <p>งบประมาณ : ไม่ขอรับการจัดสรรงบประมาณ</p>	<p>สำนักนโยบายและแผน</p>

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย/การดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
๑๑	กิจกรรมการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะที่เป็นปัจจุบัน (Open Data Integrity and Transparency Assessment: OIT) บนเว็บไซต์ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา - การเปิดเผยข้อมูล (ข้อมูลพื้นฐาน การบริหารงาน การบริหารเงินงบประมาณ การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล และการส่งเสริมความโปร่งใส) - การป้องกันการทุจริต (การดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริตและมาตรการภายในเพื่อป้องกันการทุจริต)	วัตถุประสงค์ : ๑. เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แนวทางการป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ๒. เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เป้าหมาย : ตัวชี้วัดผลผลิต มีการเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันตามเกณฑ์ที่กำหนดให้สาธารณะชนได้รับทราบ ตัวชี้วัดผลลัพธ์ ๑. มีการรายงานผลการเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันบนเว็บไซต์ของสำนักงานฯ จำนวน ๑ ฉบับ ๒. ผลคะแนนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักงานฯ (OIT) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐๐ กลุ่มเป้าหมาย : บุคลากรภายใน บุคลากรภายนอก ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พื้นที่ดำเนินการ : ณ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ระยะเวลาดำเนินการ : มกราคม – กันยายน ๒๕๖๗ งบประมาณ : ไม่ขอรับการจัดสรรงบประมาณ	สำนักนโยบายและแผน (ผู้รายงาน) และ สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
๑๒	กิจกรรมการเผยแพร่รณรงค์เกี่ยวกับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินการของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาตามเกณฑ์การประเมิน Integrity & Transparency Assessment: ITA - จัดทำสื่อมัลติมีเดีย - เผยแพร่องค์ความรู้ผ่านช่องทางที่ทันสมัยและเข้าถึงง่าย	วัตถุประสงค์ : เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์องค์ความรู้เกี่ยวกับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักงานฯ (Integrity & Transparency Assessment: ITA) เป้าหมาย : ตัวชี้วัดผลผลิต ๑. มีสื่อมัลติมีเดีย/องค์ความรู้ ๒. มีข้อมูลองค์ความรู้ผ่านช่องทางที่ทันสมัยและเข้าถึงง่าย ตัวชี้วัดผลลัพธ์ ผลคะแนนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักงานฯ (IITและEIT) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๐ กลุ่มเป้าหมาย : บุคลากรภายใน ประชาชนทั่วไป และผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พื้นที่ดำเนินการ : ณ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ระยะเวลาดำเนินการ : ธันวาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๖๗ งบประมาณ : ไม่ขอรับการจัดสรรงบประมาณ	สำนักนโยบายและแผน (ผู้รายงาน) และ สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย/การดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
๑๓	กิจกรรมการเปิดโอกาสให้เครือข่าย/ประชาชนกลุ่มเป้าหมายเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองในระบบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	<p>วัตถุประสงค์ : เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่าย/ประชาชนกลุ่มเป้าหมายตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา</p> <p>เป้าหมาย :</p> <p>ตัวชี้วัดผลผลิต</p> <p>๑. มีการจัดกิจกรรมที่เครือข่าย/ประชาชนกลุ่มเป้าหมายเข้ามามีส่วนร่วม</p> <p>๒. มีสรุปผลการดำเนินงานที่เครือข่าย/ประชาชนกลุ่มเป้าหมายเข้ามามีส่วนร่วม</p> <p>ตัวชี้วัดผลลัพธ์</p> <p>๑. มีการเผยแพร่ผลการดำเนินงานไปยังเครือข่าย/ประชาชน เพื่อให้เกิดการรับรู้และเกิดการมีส่วนร่วมต่อไป</p> <p>๒. การสร้างความร่วมมือกับเครือข่าย/ประชาชนกลุ่มเป้าหมายในรูปแบบความเป็นหุ้นส่วน</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย : เครือข่าย/ประชาชนกลุ่มเป้าหมายของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา</p> <p>พื้นที่ดำเนินการ : ณ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และพื้นที่ต่างจังหวัด</p> <p>ระยะเวลาดำเนินการ : ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๖๗</p> <p>งบประมาณ : ขอรับ/ไม่ขอรับการจัดสรรงบประมาณ</p>	<p>สำนัก ประชาสัมพันธ์</p> <p>และ สำนักที่มีบุคคล ภายนอก เข้ามามีส่วนร่วม</p>
๑๔	กิจกรรมการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน และการให้บริการ โดยมุ่งเน้นการอำนวยความสะดวกการลดขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิบัติงาน เพื่อให้ผู้มาติดต่อหรือรับบริการได้รับบริการที่รวดเร็วกว่าที่ผ่านมา - จัดทำ/ทบทวน/เผยแพร่คู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่	<p>วัตถุประสงค์ : เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและการให้บริการของบุคลากรภายในหน่วยงาน</p> <p>เป้าหมาย :</p> <p>ตัวชี้วัดผลผลิต</p> <p>๑. มีคู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงาน</p> <p>๒. คู่มือหรือมาตรฐานการให้บริการผู้รับบริการ</p> <p>ภายนอก</p> <p>ตัวชี้วัดผลลัพธ์</p> <p>๑. มีการเผยแพร่ผ่านช่องทางออนไลน์ต่าง ๆ</p> <p>๒. ผลคะแนนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักงานฯ (IITและEIT) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๐</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย : หน่วยงานภายในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา</p> <p>พื้นที่ดำเนินการ : ณ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา</p> <p>ระยะเวลาดำเนินการ : ธันวาคม ๒๕๖๖ – มีนาคม ๒๕๖๗</p>	ทุกสำนัก

ลำดับ	โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย/การดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
	<p>(ทุกสำนัก) - จัดทำ/ทบทวนคู่มือหรือมาตรฐานการให้บริการผู้รับบริการภายนอก (เฉพาะสำนักที่มีภารกิจสำคัญให้บริการผู้รับบริการภายนอก)</p>	<p>งบประมาณ : ไม่ขอรับการจัดสรรงบประมาณ</p>	
<p>๑๕</p>	<p>กิจกรรมการประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันในการยกระดับการขับเคลื่อนมาตรฐานองค์กรต้นแบบด้านคุณธรรมความโปร่งใสการป้องกันการทุจริตสำนักงานสุจริตระบบการบริหารงานคุณภาพและสิ่งแวดล้อม</p> <p>- การประกาศเจตนารมณ์ร่วมกัน/เจตนารมณ์ No Gift Policy</p> <p>- การสร้างวัฒนธรรม No Gift Policy</p> <p>- การรายงานผลตามนโยบาย No Gift Policy และหรือรายงานการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา ตามมาตรา ๑๒๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑</p>	<p>วัตถุประสงค์ : เพื่อควบคุม กำกับ ดูแลข้าราชการและบุคลากรภายในหน่วยงานให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบหลักเกณฑ์ และแนวทางการป้องกันการทุจริตที่กำหนด</p> <p>เป้าหมาย :</p> <p>ตัวชี้วัดผลผลิต</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. การประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันของผู้บริหารทุกคน ๒. การประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันระหว่างผู้อำนวยการสำนักและบุคลากรในสังกัด <p>ตัวชี้วัดผลลัพธ์</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. มีการเผยแพร่ประกาศเจตนารมณ์ร่วมกัน ๒. มีการรายงานผลและประเมินผลตามนโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่ <p>กลุ่มเป้าหมาย : เลขาธิการวุฒิสภา ผู้บริหาร และบุคลากรของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา</p> <p>พื้นที่ดำเนินการ : ณ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา</p> <p>ระยะเวลาดำเนินการ : ธันวาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๖๗</p> <p>งบประมาณ : ไม่ขอรับการจัดสรรงบประมาณ</p>	<p>ทุกสำนัก</p>

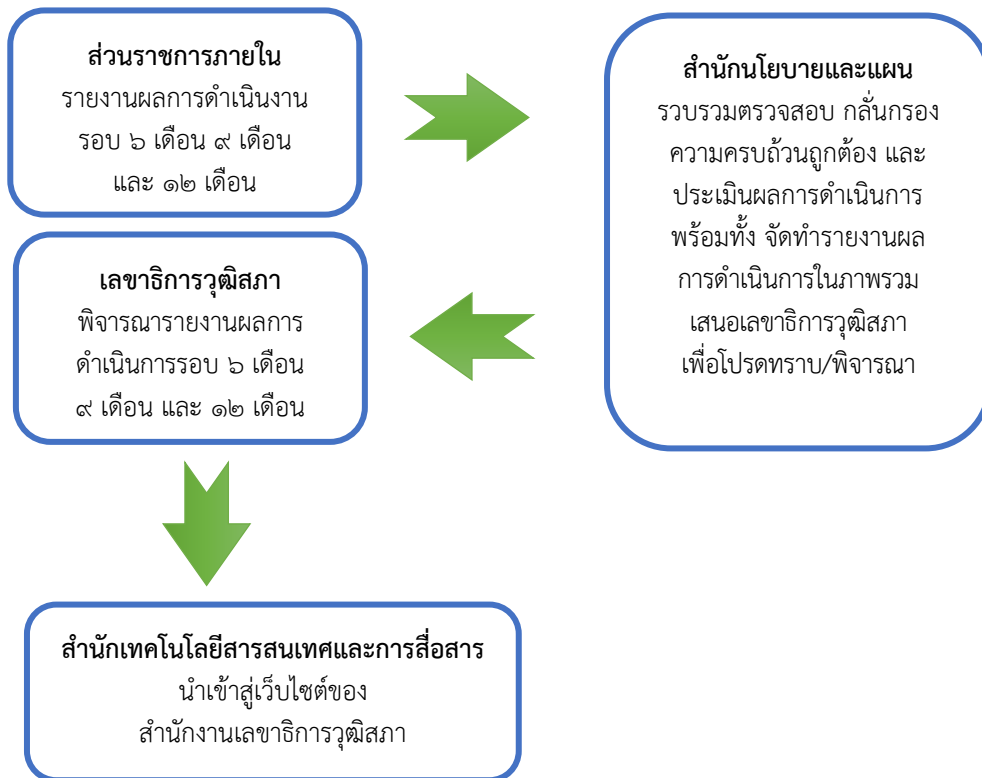

การติดตามประเมินผลการดำเนินการและการจัดทำรายงาน

๕.๑ การรายงานประเมินความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

- ๑) รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต รอบ ๖ เดือน
- ๒) รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต รอบ ๙ เดือน
- ๓) รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต รอบ ๑๒ เดือน

ทั้งนี้ ส่วนราชการภายในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้ดำเนินการและรายงานผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงและป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ตามรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ ต่อสำนักนโยบายและแผนให้ดำเนินการตรวจสอบ กลั่นกรองความครบถ้วนถูกต้อง และประเมินผลการดำเนินการ พร้อมทั้งจัดทำรายงานผลการดำเนินการในภาพรวมเสนอเลขาธิการวุฒิสภาเพื่อโปรดพิจารณา ซึ่งหากปรากฏผลเป็นประการใดหรือมีข้อเสนอแนะอย่างไร จะแจ้งให้ส่วนราชการภายในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้รับทราบและหรือแจ้งไปยังสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารนำเข้าสู่เว็บไซต์ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาต่อไป แสดงดังนี้

๒) แบบการเสนอขอปรับปรุงโครงการ/กิจกรรม

หน่วยงานที่เสนอขอ		
วันที่เสนอขอ		
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงเดิม		
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงใหม่		
ผู้รับผิดชอบหลัก		
ผู้รับผิดชอบรองที่เกี่ยวข้อง		
เหตุผลในการเปลี่ยนแปลง	๑. .... ๒. .... ๓.	
ประเด็นความเสี่ยงหลัก	เดิม	ใหม่

๔) ตารางจัดทำระบบความเสี่ยง

๑. (สถานะสีแดง Red) เกินกว่าการยอมรับ ต้องมีกิจกรรมเพิ่มเติม

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีแดง)	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม

๒. (สถานะสีเหลือง Yellow) เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเหลือง)	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม

๓. (สถานะสีเขียว Green) ยังไม่เกิด ให้เฝ้าระวังต่อเนื่อง

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเขียว)	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม

๕) ตารางรายงานการบริหารความเสี่ยง

ที่	สรุปสถานะความเสี่ยงการทุจริต (เขียว เหลือง แดง)		
	เขียว	เหลือง	แดง

๖) แบบรายงานการรับของขวัญและของกำนัลหรือประโยชน์อื่นใดตามนโยบาย No Gift Policy

ชื่อหน่วยงาน/ส่วนราชการ.....

ข้าพเจ้า.....นามสกุล.....ตำแหน่ง.....

สังกัด..... ขอรายงานการรับของขวัญและของกำนัลหรือประโยชน์อื่นใด
จากการปฏิบัติหน้าที่ตามนโยบาย No Gift Policy ดังนี้

วันที่ ได้รับ	รายละเอียดของขวัญ	ผู้ให้ของขวัญ				รับในนาม	
		ภาครัฐ	เอกชน	ประชาชน	อื่นๆ	หน่วยงาน	รายบุคคล

ลงชื่อ ..... ผู้รายงาน

ตำแหน่ง .....

วันที่ ...../...../.....

สำหรับผู้บังคับบัญชา

ตามที่ได้รับรายงานการรับของขวัญและของกำนัลหรือประโยชน์อื่นใดจากการปฏิบัติหน้าที่
ตามนโยบาย No Gift Policy ตามรายละเอียดข้างต้นแล้วนั้น ขอให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

- เห็นควรให้ส่งคืนผู้ให้
- ส่งมอบให้แก่หน่วยงาน
- อื่นๆ.....

ลงชื่อ ..... ผู้บังคับบัญชา

ตำแหน่ง .....

วันที่ ...../...../.....

หมายเหตุ: ขอให้รายงานการรับของขวัญและของกำนัลหรือประโยชน์อื่นใดจากการปฏิบัติหน้าที่
ตามนโยบาย No Gift Policy ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาทุกครั้งที่มีความเสี่ยงจากการรับของขวัญและ
ของกำนัลหรือประโยชน์อื่นใดจากการปฏิบัติหน้าที่ อันเป็นการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์ที่ไม่เป็นไป
ตามธรรมจรรยาหรือหลักเกณฑ์หรือมีมูลค่ามากกว่าที่กฎหมายกำหนด

๗) แบบการประเมินความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมายของโครงการ/กิจกรรม

ประเด็น/ แนวทาง	ชื่อโครงการ	ความสำเร็จ กิจกรรม (ก)	ความสำเร็จ ของผลผลิต (ข)	ความสำเร็จ ของผลลัพธ์ (ค)	รวม [(ก×๐.๕๐) + (ข×๐.๒๕) + (ค×๐.๒๕)]	ผู้รับผิดชอบ
		น้ำหนัก ๐.๕๐	น้ำหนัก ๐.๒๕	น้ำหนัก ๐.๒๕	น้ำหนัก ๑.๐๐	
การเสริมสร้าง ความรู้ และทัศนคติ เกี่ยวกับ การป้องกัน การทุจริต	๑. โครงการ/กิจกรรม.....					สำนัก .....
	๒. โครงการ/กิจกรรม.....					สำนัก .....
การกำหนด มาตรการ ในการ ป้องกัน การทุจริต ภายใน สำนักงาน เลขาธิการ วุฒิสภา	๓. โครงการ/กิจกรรม.....					สำนัก .....
	๔. โครงการ/กิจกรรม.....					สำนัก .....
เฉลี่ยร้อยละ					..... %	

